

MALARRASSA

El periòdic independent i de distribució gratuïta de Terrassa

Josep Anglada

**Ressenya
d'Autobiografia
autoritzada, de
Neus Canyelles**

PÀGINA 15

Espai CET

**El Centre
Excursionista
mostra el seu registre
de llibres d'escalada**

PÀGINA 13

Teatre

**Qollunaka
revisiten el
Cyrano del
segle XXI**

PÀGINA 14

Barris Violetes, empoderament de la dona i del barri

PÀG. 3

→ Clam de les entitats socials

**El 30% de nous
habitatges han de
ser protegits**

PÀG. 8

Entrevista amb Arte Paliativo

→ Acompanyar en la malaltia
a través de l'artteràpia

PÀG. 11

Professorat, alumnat i famílies gestionen l'escola cooperativa Creixen

PÀG. 12

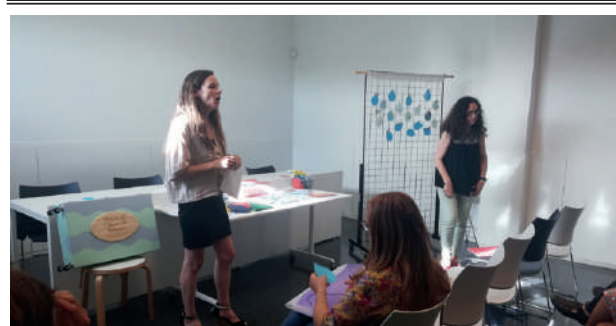
**Practicant l'economia social i solidària amb
l'alumnat de l'Institut Ègara**

PÀG. 9

A la recerca de les masculinitats còmplices

→ El Grup ICE de Coeducació aposta per transmetre a nois i joves «les cures
i els bons tractes a totes les persones»

PÀG. 4

**L'OAT i la Xarxa de
Biblioteques de la ciutat
col·laboren per transmetre els
valors de la Nova Cultura
de l'Aigua**

PÀG. 6

Dues mil persones voten a Terrassa a favor de la República en la consulta del 14 de maig

Celebrada amb èxit a tot l'Estat, l'objectiu d'aquesta consulta és el de treballar per una iniciativa legislativa popular per un referèndum vinculant que permeti la ciutadania optar entre Monarquia o República

Miquel Gordillo

Han estat finalment 17 les meses repartides per la ciutat on es podia votar. Per fer-ho, només era necessari ser major de 16 anys, i donar el codi postal de residència. Malgrat que no es tractava d'una consulta vinculant ni oficial, sinó un acte d'expressió lliure i democràtica, segons expressaren els seus organitzadors, la celebració de la Consulta Popular Monarquia o República es qualifica d'èxit, tant per l'organització com per la participació, encara més a Catalunya. "Sense recursos, només amb els mitjans de difusió propis", més de 4.000 persones voluntàries han fet possible aquesta consulta, amb la qual "s'han superat les expectatives més optimistes", destaca l'organització.

Des de la comissió local que organitzava la consulta des de feia quatre mesos, també es fa un balanç positiu de la jornada. Igualment, es considera "insuficient, ja que es podrien haver posat més taules i mobilitzar més republicans i republicanes que els vuit mil de l'Estat o la seixantena de la nostra ciutat".

En tot cas, ara, tal com s'afirmava i

com era l'objectiu d'aquesta expressió democràtica, es vol treballar per una iniciativa legislativa popular que permeti dur a terme un referèndum, en aquest cas sí, oficial i vinculant: "El resultat majoritari per l'opció de República com a forma d'Estat, ens porta a la convicció de treballar per això", manifesta l'organització local.

2.170 vots a Terrassa, malgrat que molta gent no coneixia la consulta

Terrassa ha estat un dels llocs amb més participació, l'organització local ha constatat, durant les hores davant les meses, que els electors i electores ha estat persones més grans de 50 anys, que bona part de la ciutadania no s'havia assabentat d'aquesta consulta, i que no tota la militància dels partits d'esquerra s'ha esforçat a participar en l'organització d'aquesta. En tot cas, es destaca que el fet de ser "popular i no institucional, genera una bretxa considerable per valorar la voluntat participativa de la ciutadania".

Tot i això, es considera molt positiu els vots recollits, que han estat

■ Taula de votació a la plaça Salvador Espriu.

en total 2.170: 79 per la Monarquia, 2.076 per la República, 10 blancs i 5 nuls. A banda de destacar el "retrobarment de les persones republicanes i de revifar" aquest moviment arreu, també es consi-

dera positiu el fet de "no haver patit cap altercat de la ultradreta".

Van haver-hi hagut un total de 724 punts de votació a tot l'Estat. Segons les dades oferides per la

plataforma organitzadora, han votat 81.617 persones: 76.106 vots a favor de la República (93,25%), 4.731 vots a favor de la Monarquia (5,81%), 780 vots en blanc o nuls (0,94%).

Resultats globals

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA
BARCELONATECH
Escola Superior d'Enginyeries Industrial,
Aeroespacial i Audiovisual de Terrassa

La Universitat Politècnica de Catalunya presenta

Diploma Sènior Universitari en "Ciència, Tecnologia i Societat" per a majors de 55 anys

- ✓ Programa a mida per donar resposta a l'aprenentatge al llarg de la vida i gaudir del coneixement
- ✓ Programa universitari obert, interdisciplinari i molt flexible
- ✓ Accés a partir de 55 anys a l'Educació Superior, sense requisits d'estudis previs
- ✓ 4 cursos acadèmics (8 quadrimestres, 24 assignatures)
- ✓ Classes en horari de matí (de 9h30 a 12h30 amb pausa)
- ✓ Es poden realitzar assignatures soltes. Prioritat matrícula de curs sencer
- ✓ Possibilitat de concessió de beques per l'estudi
- ✓ Aprofundiment de coneixements en diferents àmbits: filosofia, història, literatura, art, música, salut, psicologia, arquitectura, sostenibilitat, tecnologia, canvi climàtic, ciències, informàtica, economia, dret, sociologia...

Preinscripció del 20 de juny al 7 de juliol del 2022

Cal omplir formulari a través del nostre web

ADREÇA: Edifici Campus C/Colom, 2 (Cantonada Av. Jacquard)

TELÈFON: 937398390 - 937398671 - 938967711

E-MAIL: diploma.eseiaat@upc.edu

Més informació a: <https://diplomasienor.eseiaat.upc.edu>

Consulta Popular Estatal Monarquia o República 14M

Comunidad	Mesas	Votos	República	Monarquía	En blanco y nulos
ANDALUCÍA	143	12.889	11.828	967	94
ARAGÓN	0	0	0	0	0
ASTURIAS	11	2.190	2.116	63	11
BALEARES	19	1.317	1.175	127	15
CANARIAS	19	914	764	148	4
CANTABRIA	4	1.716	1.508	199	9
CASTILLA LA MANCHA	22	1.769	1.464	161	144
CASTILLA Y LEÓN	21	2.546	2.192	335	19
CATALUÑA	159	15.599	15.029	448	122
CEUTA	2	88	61	24	3
COMUNIDAD VALENCIANA	61	8.212	7.583	571	58
EXTREMADURA	13	1.052	968	70	14
EUSKADI	32	4.710	4.628	58	24
GALICIA	17	2.872	2.737	110	25
LA RIOJA	1	67	48	16	2
MADRID	120	9.979	9.076	854	49
MELILLA	0	0	0	0	0
MURCIA	21	1.814	1.442	308	64
NAVARRA	44	13.437	13.127	200	110
EXTRANJERO	15	446	359	74	13
TOTALES	724	81.617	76.106	4.731	780

REPARACIÓ D'ORDINADORS A DOMICILI

DANIEL AGUNIN ESTRADA - INFORMÀTIC

REPARACIÓ D'ORDINADORS. SOLUCIÓ D'ERRORS I PROBLEMES DE LENTITUD I MAL FUNCIONAMENT. POSADA A PUNT I TAMBÉ ACTUALITZACIONS, INSTAL·LACIÓ, EXPLICACIÓ I ENSENYAMENT DE PROGRAMES, NOUS COMPONENTS, PERIFÈRICS I TELÈFONS MÒBILS. DIAGNÒSTIC SENSE COMPROMÍS, NO COBRAMENT DESPLAÇAMENT A TERRASSA TAMBÉ RESOLC PROBLEMES PER TELÈFON I A DISTÀNCIA (TEAM VIEWER)

TEL: 686 62 85 85 EMAIL: DANIEL_AGUNIN@YAHOO.ES

Les dones sempre han sostingut el teixit veïnal i social: Com construir #BarrisVioletes?

Mig centenar d'activistes veïnals participen a les I Jornades organitzades per la Confavc

Redacció

La Ciba de Santa Coloma de Gramenet va acollir els dies 20 i 21 de maig unes jornades històriques de reflexió i intercanvi de bones experiències per empoderar a les veïnes i construir col·lectivament barris més igualitaris i dignes.

Experiències veïnals i comunitàries que empoderen les veïnes des de diferents àmbits i especialment davant de situacions vulnerables –com processos migratoris, davant de les diversitats funcionals, situacions de violències masclistes, o de relacions de dependències amb les drogues- i la possibilitat de replicar-les a altres barris amb situacions semblants, qüestions centrals d'aquestes jornades realitzades a La Ciba sota el lema "Com construir #BarrisVioletes?". Experiències que han arribat des del Raval de Barcelona –de la mà de l'entitat Metzineres- i d'entitats veïnals de Rocafonda de Mataró, dels barris de Nova Llorede i Bufalà de Badalona, de Sant Boi de Llobregat, de Santa Coloma de Gramenet i de Valladolid.

El taller participatiu que clausurà les jornades va recuperar idees força com la centralitat de la sostenibilitat de la vida –cures- i de la sostenibilitat del planeta en l'organització dels barris; la necessitat d'un mercat laboral igualitari trencant el sostre de vida i adaptat a les necessitats de la reproducció de la vida, la urgència d'incorporar la mirada interseccional i "descolonial" des de les realitats d'uns veïnatges diversos en procedències culturals, opcions sexuals, i capacitats; el reprendre les genealogies feministes recuperant la memòria històrica i les contribucions de les dones esborrades en les històries oficials- per exemple en els nomenclàtors- la lluita frontal contra les violències masclistes, entre d'altres.

Per la seva part, la seva compa-

nya de la Junta Directiva, Jos Farreny, va emfasitzar que no hi havia dubte que eren "les dones les que sostenien el teixit social de les entitats veïnals, dels nostres barris, i que "la Jornada era una bona manera de compartir, aprendre i divulgar aquestes experiències amb les dones de les associacions i del territori". "La Junta de la CONFAVC ha impulsat i ha teixit el projecte consistent a reunir a totes les persones del món veïnal que vàrem assistir a aquestes trobades i d'altres, per a què puguin explicar les seves experiències, ara presencialment, a les dones representants d'entitats veïnals de tota Catalunya.

La consellera d'Igualtat i Feminismes, Tània Verge, i l'alcalde de la ciutat, Núria Parlón, seguidament van intervenir destacant ambdues el gran paper del moviment veïnal per la contribució de les ciutats actuals i sobretot la contribució de les dones en el benestar col·lectiu dels barris.

"La nova Conselleria d'Igualtat i Feminismes és filla de l'Institut Català de les Dones, però també és neta de les vocalies de les dones i de les entitats del moviment feminista", va recordar Verge.

Posteriorment les jornades van seguir amb una taula rodona on les quatre ponents des de diferents mirades: el de l'economia social i feminista –Elba Mancilla-; des dels feminismes descolonials –Sara Cuentas i Ramírez- des de la incidència de perquè les dones són més vulnerables davant de la pobresa-Maria José González López- i des de les aportacions dels ecofeminismes, amb Blanca Bayas i Fernández, van posar en valor la força de les experiències comunitàries i de suport mutu nascudes des dels moviments socials i que van més enllà de la visió assistencialista de les cures, i que han d'incloure noves formes familiars i de maneres d'abordar la socialització i democratització

■ Taula rodona a les jornades Barris Violetes

FOTO: CONFAVC

d'aquestes. També es van desgranar els processos pels quals les dones acaben essent molt més vulnerables a la pobresa, amb factors claus que ens arrelen al mercat laboral, a les obligacions de les cures imposades pel model capitalista patriarcal, entre d'altres factors. La taula rodona va acabar recordant –per part de Cuentas- la frase d'Angela Davies: "No estic acceptant les coses que no puc canviar, estic canviant les coses que no puc acceptar".

Aquestes primers "jornades violetes" de la CONFAVC, que han rebut el suport de La Ciba i l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, han estat dissenyades i promogudes per un grup estable de treball d'activistes veïnals que des de fa dos anys es reuneixen mensualment per a desplegar polítiques de gènere i feministes als barris.

L'agenda feminista als barris: una prioritat per la CONFAVC

#BarrisVioletes és un projecte comunitari que ha arrencat enguany per a treballar alguns temes centrals de l'agenda dels feminismes actuals, tals com l'urbanisme amb perspectiva de gènere, la socialització de les cures i la participació de les dones en la vida associativa i del moviment veïnal. En el desplegament d'aquest programa es preveu que es facin propostes de millora dels barris i ciutats des de grups estables creats a les entitats veïnals –poden ser mixtes però sempre liderats per a dones- i es vehiculin a les administracions competents perquè es tradueixin en actuacions i polítiques públiques.

El projecte dels #BarrisVioletes s'està desplegant a 19 entitats veïnals de 8 municipis de Catalunya: Badalona, Mataró, Arenys de Mar, Terrassa, Sabadell, l'Hospitalet de Llobregat, Lleida i ha rebut el suport del Ministeri d'Assumptes Socials i Agenda 2030.

Nous estatuts, monogràfic amb les AVV i problemàtiques veïnals, temes del Consell Gestor de la FAVT

Cynthia Ramírez

El passat 21 de maig, la FAVT va celebrar el seu consell gestor. El president, Pepe Sánchez, va presentar l'informe trimestral i es va fer un resum del més destacat: va comunicar que ja es disposa dels nous Estatuts, que permeten la modalitat de reunió telemàtica. La Junta FAVT ha establert un calendari de reunions amb les associacions veïnals per conèixer els temes que més preocupen a les entitats i veure de quina manera se'ls pot donar suport.

Al consell, es van explicar les diferents problemàtiques de

les AV Gibraltar-Lluís Companys, Xúquer, les Arenes, Grípià i Can Montllor, la Cogullada, Nova Associació de Veïns de Can Parellada, Pla del Bon Aire, Poble Nou –Zona Esportiva, les Martines i Font de l'Espardenyera. També es va informar de l'acord amb Creu Roja per fer un conveni de col·laboració, per tal d'unificar esforços en l'àmbit de serveis socials. Es van fer cinc cèntims de les reunions a les Comissions i Consells (Serveis Socials, Medi Ambient, Salut i problemàtica dels CAP Nord, Sud, Rambla i Can Roca, Pla Local de Seguretat, Taula Anella Verda, Residus, Rieres, Pacte DA-

SIG, Capacitat diverses i Accessibilitat, Habitatge, OAT, Espai Drets, Comissió Ciutadana de la Carta Europea, Consell d'Entitats, Plataforma en la Defensa de la Sanitat Pública, Residències Públiques, Moviment per les Pensions dignes i Comissió AEG. També es va comptar amb la intervenció dels representants de la FAVT al Comitè de Residus, Consell Municipal d'Habitatge i Capacitats Diverses i Accessibilitat.

Més participació de les AVV

D'altra banda, la FAVT està treballant en la preparació d'un

■ Consell Rector de la FAVT, celebrat el passat 21 de maig al casal cívica de Ca n'Aurell

monogràfic d'AVV i Entitats per crear una comissió i dur a terme aquest monogràfic. Finalment, es va parlar de crear grups de treball interns sobre les diferents Comissions, Taules i Consells Municipals que més interessin, com residus, seguretat, sanitat, habitatge,

rieres, residències, capacitats diverses, anella verda urbanisme, accessibilitat i mobilitat. D'aquesta manera es donarà major participació a les associacions veïnals i s'intentarà donar solucions a les problemàtiques i/o dificultats que veuen moltes entitats.

> Coeducació i masculinitats

“Calen masculinitats més còmplices, que tractin les cures i el bon tracte a totes les persones”

Una de les preocupacions del feminisme gira al voltant de com lluitar contra un model de masculinitat imperant que arriba fins i tot a negar l'evidència de les violències de gènere. La manera de fer-ho és posar èmfasi a unes masculinitats més còmplices, on es treballin les cures i els bons tractes a les persones. I que mostrin als nois i joves uns referents masculins que estiguin basats en la igualtat i la coresponsabilitat.

Miquel Gordillo

Amb el tema central de com abordar les masculinitats a l'aula, el passat 14 de maig va tenir lloc a la Facultat d'Educació de la UAB la cinquena trobada de Coeducació. Van assistir-hi uns 200 docents - el 20% eren professors homes -. Les membres del grup de l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE-UAB), organitzador de la trobada, entre les quals hi ha professores de primària i secundària de la ciutat, ens expliquen les principals conclusions de la mateixa.

Un dels ponents convidats a la jornada va ser l'assessor en formació per la igualtat Miguel Angel Arconada. Aquest professor afirma que “el 10% dels joves pensa que això de la violència és un invent de les feministes”, ens diu Mercedes Gómez Llobregat, del grup de Coeducació, en conversa amb *Malarrassa*. “Hi ha una mena de rearmament del patriarcat, que sosté discursos que aquesta violència no existeix”, afirma.

“Trobem molt important enfocar les masculinitats i treballar-les amb nens i joves de cara a la prevenció de la violència de gènere”, detalla Puri Carmona Ruiz, una altra membre del grup ICE, el qual fa recerca i formació sobre

coeducació. “També apareixen resistències per part dels nois, homes i professors”. Tenen clar que l'objectiu és «anar cap a una societat més igualitària i justa», tal com expressa Júlia López Quintana, membre del grup i directora de l'ESco Abat Marçet. I que per això, hem de saber escoltar. I aclareix que posar sobre la taula i treballar la coeducació als centres d'ensenyament no té excusa, «no és de manca de recursos, és que s'ha de saber conscienciar» apunta.

«Sempre hi ha alumnes amb por de dir la seva», explica Carlos Moriana Garrido, un dels tres professors homes que s'ha incorporat fa poc al grup ICE de Coeducació. És important que totes les persones, en aquest cas nois, puguin dir quan veuen que alguna cosa no està funcionant bé. En aquest sentit, apunta en Carlos que l'estratègia passa per teixir complicitats amb ells, «fer-los veure que ells no són culpables d'un masclisme hegemònic hereditat».

«Hem d'encertar on posar el focus amb els nois per trencar aquest discurs masclista i victimista que cala tan fàcilment»

L'estratègia passa per «teixir complicitats amb els nois i joves, fer-los veure que no són culpables d'un masclisme hegemònic hereditat»

■ Imatge del grup ICE de la UAB que va organitzar la V Trobada de Coeducació el passat 14 de maig

«El bon tracte a totes les persones és un dret que tenim, per contra, el masclisme és el més homòfob que hi ha»

«Hem d'encertar on posar el focus amb els nois, i poder trencar aquest discurs masclista i victimista que cala tan fàcilment», descriu amb preocupació la Mercedes. Les cures, les quals ja viuen en el dia a dia a casa, és el mirall: «el bon tracte a totes les persones és un dret que tenim, per contra, el masclisme és el més homòfob, nega qualsevol orientació i el fet de ser diferent».

Pel que fa a la trobada, van destacar també la presència i aportacions de qui “considerem les mares i referents de la coeducació, Marina Subirats Martori i Amparo Tomé González, juntament amb Montserrat

Payès Marín, cap del Servei de Currículum d'Infantil i Primària, i Carles Catalán Serrano, mestre i formador del Programa *Coeduca't*.

El professorat, la primera resistència

Insisteixen en el fet que la qüestió de la coeducació no és nova i que s'ha de treballar a les escoles, «és una cosa que va amb la feina, i fa temps que forma part del currículum que s'intenta aplicar des del Departament», assegura Mercedes. «L'educació és un dret, no una ideologia».

Segons la Mercedes, també presidenta del Casal de la Dona de Terrassa, «algun cicle formatiu té incorporat que s'ha de treballar la coeducació», diu, «però de vegades... per exemple veus que se segueix parlant sempre en masculí, quan potser la majoria d'alumnat són dones».

“Cala molt el missatge des de ben petits. Hi ha temes tabú: posar-se malles per fer gimnàs-

tica, els colors rosa i blau», lamenta en Carlos. «Si una cosa surt de l'estereotip ja està fora de la línia, Sembla que a infantil i primària no passa però sí», apunta; “de vegades els més petits no entenen ni el concepte, però ja ets dèbil si tens una orientació diferent”.

I com és que encara a dia d'avui això passa? Hi ha molts altaveus, i està molt marcat el tema de la llibertat individual, allò de “jo puc fer el que vulgui, sota aquesta paraigua cap tot”, diu la Mercè. “Cal parlar també de la llibertat pròpia acaba on comença la de les altres persones, i en com tot plegat li afecten”, afirma Carlos. Per això, insisteixen que “s'ha de construir una societat més igualitària i que respecti les llibertats de cada persona”.

El grup de Coeducació el formen actualment 11 professionals, algunes d'elles vinculades al Casal de la Dona de Terrassa. Destaquen amb orgull que en els darrers temps, s'han incorporat al grup tres mestres homes.

Es presenta l'antologia de poetes terrassenques *Elles tenen la paraula*

27 anys després, nova edició impulsada pel Casa de la Dona

El passat 25 de maig va tenir lloc la presentació pública, a la Coral de Prodis, de la recopilació de poemes en forma de llibre, *Elles tenen la paraula*. Es tracta del segon poemari de poetesses terrassenques, impulsat i editat pel Casal de la Dona de Terrassa, que ha estat il·lustrat amb collages de Teresa Llordés i Llordés. Han passat 27 anys des que es va publicar la primera antologia de poetesses locals (*Paraules violeta*, 1995). Des del Casal de la Dona es considera “tot un privilegi donar continuïtat a aquesta tasca de visualitzar la veu i la paraula de les dones que durant tant temps han estat absents a les nòmines canòniques”.

Les dotze autores recopilades a l'antologia *Elles tenen la paraula* són: Neus Aguado Giménez, Anna Maria Alcántara Buguñá, Roser Cabacés i Alomà, Esther Cánovas Molina, Montserrat Cardús Rua, Andrea Ceballos Martín, Selena Gala Cotarelo, María Teresa Gascón Frago, Yolanda Gelices Nieto, Cristina López García, Núria Majó i Ubach i Empar Sáez Artacho.

■ Les autores recopilades a l'antologia, juntes a la presentació a la Coral de Prodis

A Terrassa, cal desmuntar l'“Estat del poder local”

Joan Tamayo Sala

Advocat, activista pels DDH

Membre Junta Institut Drets Humans de Catalunya

Ciutat sobirana i lliure, sobirania de ciutadans lliures i amb tots els drets garantitzats; mots que ens porten a preguntes del tot persistents per continuar pensant en els dilemes del segle XXI i més concretament de cara a les eleccions municipals del 2023.

Ens movem en un context de degradació social i des democràtizació global, on la sobirania dels estats, dels mercats, de les institucions públiques, de la Democràcia formal “instal·lada”, poc o res tenen ja a veure amb la dignitat de les persones. I menys encara, en absència i buit de qualsevol dispositiu de governança global o “glocal” que no sigui l'acceleració neoliberal en detriment dels valors progressistes que ens haurien de portar a una ciutat més justa i amb igualtat d'oportunitats i equitat, per a tothom.

Es continuen retallant drets socials i civils, segrestant la capacitat de decidir, precisament, sobre com protegir i eixamplar drets, llibertats i garanties, o decidir quin model de ciutat i de convivència volem els ciutadans i ciutadanes de Terrassa.

Terrassa ha de dir prou a 44 anys de “plutocràcia” dels poders fàctics de la ciutat, amb uns governs locals successius, exercint de “vassalls” dels seus interessos i manipulant el discurs cap a la ciutadania, perquè ens creiem que això, es bo i es l'únic possible.

Tenim un Ajuntament amb quasi 3.000 treballadors i treballadores, una gran majoria excepcionals professionals que ho donen tot a les “trinxeres” dels serveis públics. Però a la vegada, amb col·lectius com les Treballadores Familiars del Sad (més de 300) explotades laboralment i abandonades, així com altres col·lectius que no estan prou reconeguts o cuidats. Al costat d'això, tenim una “crosta” de càrrecs directius, amb molts anys de servei que, sovint, impossibiliten el “progrés” i l'eficiència i eficàcia democràtica de la maquinària de l'Administració.

Hem de canviar un sistema que està més pensat per autoreproduir-se que per ser transformat, fins i tot des de dins. Hi ha un segon element advers: l'acceleració mercantilista —quan el capital ha entès que en les ciutats pivota el negoci global— pren velocitat sideral de creuer, les alternatives van a vela i sense motor (aquí tenim a tall d'exemple, les empreses multinacionals de l'IBEX -35 que porten el Servei d'Atenció Domiciliària (Ingosan, Sacyr i Accent Social...).

Sense oblidar, a més, que en tot sistema de poder elitista i classista hi ha una realitat translúcida i paral·lela: que hi ha qui mana molt més i cada dia, fora de les institucions locals i sense passar per les urnes, sense retre comptes de res (a Terrassa tenim moltes persones, empreses i institucions que estan per sobre de l'Ajuntament i de la Democràcia) i crec que se menten (les he citades moltes vegades).

En perspectiva, qui mana a Terrassa? I qui mou els fils? Qui l'aca-

ba configurant de debò, qui la desiguala i qui la desequilibra? Algú mana més que el poder del diner?

Quin preu en paga, en segregació i exclusió socials, per jugar a la lliga de la globalitat? Quina factura —quins desplaçaments, quantes precarietats, quines substitucions— abonon els seus ciutadans i les seves ciutadanes?

Per què van destruir el moviment veïnal i social, fa molts anys, un partit que es diu “socialista”? En nom dels seus interessos particulars?

Hem avançat o hem retrocedit? Evidentment que hi ha molts canvis urbanístics i d'altres que són importants i positius, però i “humanament”?

Som una ciutat inclusiva? Participativa? Cohesionada? Amb una força social, real?

Quant i com de sobirans som realment els terrassencs i terrassenques? Hem ajudat a configurar-la, a planificar-la, hem decidit, nosaltres, tot?

Som conscients que se'ns ha imposat i com si es tractés de la droga “metadona”, la ficció del discurs de la modernitat, el miratge del creixement il·limitat i el mite del progrés lineal, contra cada nova resistència? Per què vam deixar que es construís desafortadament a principis de segle? I Terrassa fos la ciutat capdavantera de l'“Espekulació”? Hem valorat prou el preu que estem pagant de tot això? O els hi hem de preguntar als centenars de famílies que desnonen cada mes de casa seva, a Terrassa? O els que viuen en la “precarietat invisible”?

En el tauler, crònica anunciada d'una desposseïció política —si per política entenem l'art civilitzat d'evitar el canibalisme—, sura la contradicció més evident i dolorosa quan avui, més que ahir, menys que demà, i sense haver après res de la devastació del darrer tsunami immobiliari, no hi ha major transferència de renda de baix a dalt que la que es perpetra cada hora a través del vulnerat dret a l'habitatge. Dificil esquivar i mirar a una altra banda respecte del poc poder democràtic existent per revertir, aturar o desinflar l'antiga i desesperant bombolla especulativa. Mana més el diner que la gent. **Quants habitatges públics han estat capaços d'impulsar aquest i els anteriors governs de la ciutat?**

Potser la primera reflexió necessària seria abandonar el decorat que convida a creure que vivim sota un model democràtic de poder polític i civil representatiu i socialment redistribuït, com ens volen fer creure cada dia i com gairebé cada dia queda desmentit. Mana qui més té, ens deixen triar quina fracció de les elits ens disciplina la vida i votem només cada quatre anys, quan democràcia —en plenitud i plenament declinada— vol dir alguna cosa més —i algun esforç addicional major— que disposar una papereta cada mil cinc-cents dies.

Si amb esforç i mobilització ciutadana, o sigui, des de baix es va aconseguir la municipalització

d'un bé comú i essencial, l'aigua, contra tot i contra els poders fàctics de la ciutat, allò va ser un miratge? No hi ha més valentia dels poders polítics per seguir en aquesta línia? Ja veig que no!

Com ens recorda el gran savi Santiago Alba Rico, des de la cada cop més necessària apologia dels límits: “El capitalisme és absolutament incapaç de posar-se límits a si mateix, i és per aquest motiu pel qual el capitalisme és incompatible amb el dret; amb aquesta combinació de democràcia i de dret que anomenem estat de dret; la llei de la natura, la llei de la guerra, la llei de la fam, la llei dels processos permanentment destituents, és incompatible amb l'establiment d'allò que els xais reclamen als lleons, d'allò que els febles exigeixen als forts.”

Qui pot construir ciutats habitables, sostenibles, suportables i sostingudes per a qui les habita? El mercat desbocat o la democràcia local? Una democràcia de veritat, directa i participativa, no de fita.

Què volem seguir gestionant, la por, o construir una nova esperança?

Però, sigui com sigui, un **procés de canvi real**, a Terrassa, requerirà una triple contradicció: ser alhora revolucionari, reformista i conservador. Revolucionari en l'econòmic, reformista en l'institucional i conservador en l'antropològic. Revolucionari en l'econòmic, perquè, com diria Walter Benjamin, cal posar el fre d'emergència davant la voracitat del capital global —i en això també consisteixen les revolucions, a dir que ja n'hi ha prou. Reformista en l'institucional perquè ens calen més que mai institucions comunes que ens permetin auto governar-nos i perquè en tota comunitat humana, com diria Jorge Riechmann, hi ha dos tipus de llestos: els tirans, que ho volen manar tot, i els lladres, que s'ho volen quedar tot; i contra això només tenim dos fràgils estris, democràcia política, directa, i ètica de la decència. I conservador, antropològicament, per preservar les opcions d'una vida digna per a totes i tots.

La corrosió de la democràcia avança i corca les poques coses bones que cal preservar. Fet i desfet, han anat tan lluny que ja no es tracta d'anar a un lloc millor, sinó, i sobretot, sortir del lloc pitjor on ens volen mal ficar. I Terrassa, una ciutat de 230.000 habitants, amb un històric social i econòmic, tan potent i essencial, amb una riquesa social que cal treballar i escoltar, hauria de ser el dic de contenció que, sobiranament, ho permeti.

Afrontar, aquest repte de desmuntar aquest “Estat” de poder local, i capgirar la regressió antidemocràtica, el retrocés antisocial i la involució autoritària, requerirà múltiples esforços, lluites compartides i sobirànies recuperades.

Val la pena, aquest esforç per una **Terrassa** amb ciutadans i ciutadanes d'una sola “categoria”, no de diverses. I per una **Terrassa inclusiva, oberta, vitalment segura, i humana.**

Educació i ESS

Fèlix Pardo

@felixpardova

El passat 17 de maig es va fer la presentació institucional del **Conveni Educatiu d'Economia Social i Solidària** amb la participació de les entitats signants: l'Ajuntament de Terrassa, cinc centres educatius de Terrassa i tres entitats de l'ESS del Vallès Occidental. Aquest conveni està vigent des del 2020 i és força innovador perquè és la primera vegada que institucions de diversos àmbits (polític, econòmic i educatiu) formalitzen en un document públic la seva voluntat de col·laborar en la promoció de l'ESS i la formació en la mateixa entre l'alumnat i els docents de diferents etapes educatives, tant de l'ensenyament obligatori com del postobligatori, i també perquè preveu que es pugui promoure la possibilitat d'acollir-se a línies de subvencions.

La col·laboració de l'Ajuntament de Terrassa a través del Servei d'Emprenedoria i Economia Social i del Servei d'Educació ha estat cabdal perquè ha donat un marc institucional de referència per al desenvolupament del conveni i ha facilitat diferents eines per al treball col·laboratiu entre els centres docents, entre les quals cal destacar la plataforma digital a través de la qual es reuneix la Comissió de coordinació i de seguiment del conveni i un Moodle educatiu a través del qual, entre altres tasques, es poden compartir recursos pedagògics i organitzar la participació de l'alumnat en les activitats del programa *Terrassa Cooperativa* i en les trobades intercentres. Cal agrair també l'acompanyament de les tècniques de l'Ajuntament perquè han dinamitzat la participació i col·laboració del professorat implicat que es fa de forma voluntària.

Cal recordar que aquest conveni té el seu origen en el 2017 per iniciativa d'un grup de docents que es va trobar en la taula de professorat organitzada per l'Ateneu Cooperatiu del Vallès Occidental. El nucli promotor estava format per Toni Miró i Pablo Moliner. Al poc temps, es va incorporar Marc Ballestar i jo mateix. Llevat del Pablo, els altres docents formen part de l'associació de l'Economia del Bé Comú de Terrassa i van impulsar un pla de treball que ha ajudat a estructurar les tasques dels docents que posteriorment s'han anat incorporant.

Abans he subratllat el caràcter innovador de l'esmentat conveni pel que fa a alguns aspectes del seu règim jurídic. Però convé destacar altres aspectes relatius a la seva proposta pedagògica. És verament innovador que centres de titularitat pública i privada col·laborin en revertir el guió establert de l'educació econòmica des del paradigma de l'economia convencional, un paradigma neoliberal que ha colonitzat el currículum escolar i ha exclòs de l'ensenyament de l'economia l'ESS, limitant així el dret dels alumnes a rebre una formació sense constriccions ideològiques.

De fet, als centres educatius ens trobem en una situació paradoxal perquè, per un costat, es fomenten tot un seguit de valors cívics i ètics, entre els quals trobem la responsabilitat, la participació democràtica, la cooperació, l'equitat i la solidaritat, tots ells alineats amb l'ESS, mentre que, per un altre costat, s'imparteixen matèries d'emprenedoria i economia des del paradigma neoliberal els continguts de les quals ometen aquests mateixos valors, ja sigui en definicions de conceptes com els d'*empresa* i *mercat*, ja sigui per la invisibilització de les desigualtats i les injustícies que genera el sistema econòmic capitalista mitjançant la modelització de fenòmens com el flux de la renda, la frontera de possibilitats de producció o el càlcul dels costos de producció sense les externalitats socioambientals negatives.

Per tot plegat, hem de celebrar l'existència d'aquest conveni i faig una crida als ensenyants d'economia i de socials de Terrassa i de tot el Vallès per adherir-se al mateix.

■ El passat 17 de maig es va presentar al centre cívic President Macià el conveni educatiu ESS, amb l'objectiu que més centres d'ensenyament de la ciutat s'hi adhereixin. Les entitats que subscriuen aquest conveni són el Vedruna Vall, Escola Creixen, IES Montserrat Roig, Ins Can Roca, IES Santa Eulàlia, amb suport del Camp d'Energia Bé Comú, l'Ateneu Cooperatiu del Vallès Occidental, la XES i l'Ajuntament de Terrassa.

Conveni de col·laboració entre l'Observatori de l'Aigua de Terrassa i la Xarxa de Biblioteques de la ciutat

Sonia Giménez Guzman

Grup Comunicació l'Observatori de l'Aigua de Terrassa
i Taula d'Educació

Fa uns mesos es va presentar en societat la Maleta de l'Aigua, que està formada per diversos jocs produïts en col·laboració entre Dones d'Aigua de Terrassa, la Llibreria Synusia i Enginyeria Sense Fronteres en el si de la Taula d'Educació i l'Observatori de l'Aigua de Terrassa (OAT).

L'objectiu d'aquest recurs és fer difusió dels valors de la Nova Cultura de l'Aigua i que totes les personetes que estan creixent a Terrassa sàpiguin quina importància té l'aigua, entenent-la com un bé comú i un dret humà del qual totes en som responsables.

Les Maletes, que de fet en són dues, una de jocs i una altra de llibres, fa mesos que corren per les escoles de la ciutat i des de la Taula d'Educació vam pensar que era una molt bona eina per fer-les córrer, també, per les Biblioteques Públiques. Així doncs, ens vam posar en contacte amb la Maria Gentil, directora de la xarxa de Biblioteques de Terrassa, que es va mostrar molt receptiva davant d'aquesta idea.

Ella ens va explicar que la BD3, la Biblioteca situada a Vallparadís, al Districte 3, carrer del Germà Joaquim, 66, és especialista en temes d'aigua i que era el lloc perfecte des d'on donar el tret de sortida al Conveni de col·laboració entre l'Observatori de l'Aigua de Terrassa i la Xarxa de Biblioteques de la ciutat.

El passat 19 de maig, a les 18h, a la BD3 es va fer l'acte de cessió de la Maleta de l'aigua de les Biblioteques i l'inici del seu viatge. Diferents membres de la Taula d'Educació i de l'Observatori de l'Aigua de Terrassa van oferir unes paraules, tot detallant el funcionament dels diferents jocs, així com

els objectius i les idees que hi ha al seu darrere en la línia dels valors de la Nova Cultura de l'Aigua: justícia social i mediambiental, participació i transparència.

També hi van ser presents la Maria Gentil i la Teresa Ciurana, regidora d'Educació de l'Ajuntament de Terrassa. La Maria Gentil es va mostrar encantada amb aquest recurs que considera molt important, adient i alineat amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) promoguts per les Nacions Unides, que les Biblioteques també estan treballant.

*Els objectius
que hi ha
darrere els
jocs van en
línia amb els
valors de la
Nova Cultura
de l'Aigua:
justícia social i
mediambiental,
participació i
transparència*

La Teresa Ciurana va agrair també l'impetuosa participativa que suposa l'Observatori de l'Aigua de Terrassa i va parlar del *Projecte Terrassa Aprèn* i del de *Terrassa Educació 360*, punts per a promoure

una millor participació ciutadana entorn l'educació a la ciutat.

Cal afegir que conjuntament amb aquesta Maleta també viatjarà l'exposició "Té gènere l'aigua?" que ha estat creada per Dones d'Aigua de Terrassa i que consta de 8 plafons. Una de les companyes del grup va apuntar que a través d'aquests panells es volen donar a conèixer les desigualtats que fan que aquesta tingui gènere des del moment que és imprescindible per a la vida i per a les cures. Alhora, mitjançant aquesta exposició es mostra la problemàtica

que significa el plàstic en l'entorn natural i, també, es dona visibilitat al procés de municipalització de l'aigua a la ciutat de Terrassa, així com la coproducció de polítiques públiques entorn de l'aigua amb la col·laboració de l'Observatori de l'Aigua de Terrassa pel que fa a la gestió i l'administració d'aquesta.

Per acabar, voldria explicar que les persones assistents a l'esdeveniment vam haver d'escriure una frase en una cartolina en forma de gota blava que tingués relació amb tot el que vam escoltar. Aquestes "gotetes" aniran conformant un

immens mar amb els pensaments de totes les persones que s'acostin a qualsevol de les sis biblioteques que hi ha a Terrassa i on es trobi la Maleta Viatgera.

Tothom qui vulgui conèixer les activitats que es portaran a terme a les biblioteques al voltant de la Nova Cultura de l'Aigua, només cal que accedeixi al web de la biblioteca i estar atent a la informació que s'hi comparteixi.

Cada mes la Maleta viatjarà a una biblioteca diferent, excepte durant l'agost que se n'anirà de vacances.

■ Membres de Dones d'Aigua mostren alguns elements del joc de Maleta de l'Aigua

Jose Cabello (CCOO): "El Govern incompleix la LEC i el decret d'escola inclusiva"

Després de més de deu anys de retallades en educació i de dos anys duríssims de pandèmia, els sindicats d'educació catalans han tornat a fer vaga, els dies 17 i 25 de maig, i anuncien noves paralitzacions els dies 2 i 9 de juny, per sortir al carrer i reivindicar una educació per a tothom, pública i de qualitat.

El sindicat CCOO ha denunciat que avui ens trobem en un seriós risc de col·lapse del nostre sistema educatiu públic degut a les decisions improvisades i imposades per l'actual conseller d'educació i recolzades pel govern de la Generalitat.

Però els problemes, com s'ha dit, ja comencen a tenir caràcter històric. Per exemple, la manca d'inversió, que és el principal problema amb què es troba l'educació del nostre país. Hom parla d'una inversió que ronda el 3,5% del PIB, malgrat que la Llei d'Educació Catalana (LEC), aprovada pel Parlament el 10 de juliol de 2009, estableix que la despesa hauria d'arribar fins al 6%. CCOO no ha deixat de defensar el desenvolupament d'aquesta LEC com a primers mesura per poder arribar a les quotes d'inversió que garanteixin la qualitat que necessita el nostre sistema educatiu.

Els canvis que s'hagin de fer a l'educació, per tant, han de suposar una millora real i, per assolir aquest objectiu, han de comptar amb la veu de qui participa directament en el seu dia a dia: alumnat, famílies, treballadors i treballadores, equips directius... La saviesa col·lectiva de la comunitat educativa no pot ser substituïda per la voluntat

de la conselleria d'Educació i el seu govern.

El personal dels centres educatius lluita, alhora, per la qualitat de l'educació i pels drets laborals, perquè són dos elements indissociables.

Malgrat totes les accions reivindicatives que s'han dut a terme, els treballadors i treballadores dels centres educatius porten molt de temps sense millores efectives en les condicions laborals. L'educació actual necessita un tracte i un seguiment molt més personalitzat i per poder fer això realitat són imprescindibles unes ràtios més baixes.

A l'alumnat amb necessitats educatives especials se li haurien d'oferir tots els recursos, però aquests, els que fan falta per dur a terme el decret d'escola inclusiva, aprovat a finals de l'any 2017, no arriben als centres ni als infants ni els adolescents, de manera que es sobrecarrega més la tasca professional i perjudiquen l'alumnat, tot col·lapsant el sistema educatiu.

No podem continuar així. Vuit lleis educatives en quaranta-un anys. Ens cal una educació pública i de qualitat, amb recursos per transformar una societat desigual i injusta.

Així les coses, CCOO considera que és molt necessària una mobilització social i política que interpel·li a l'actual govern de la Generalitat perquè abandoni la política de fets consumats i de parcel·lació, i per a que compleixi amb els

compromisos adoptats per ell mateix i pel Parlament, així com assumir les transformacions que la societat demana: un sistema educatiu públic de qualitat i inclusiu.

Jose Cabello és Delegat sindical de CCOO del Vallès Occidental i la Catalunya Central

Ha vingut el rei emèrit

Estrella Gil Garcia

Lluís Costa

Maig ha estat un mes de novetats i fets, escandalosos diria, si és que hom es pogués xocar per les notícies que protagonitzen la dreta neofeixista i els titulars de la monarquia espanyola. El Congrés i els parlaments autonòmics les han vist de tots colors. Però l'última gran batalla guanyada pel vicepresident de la comunitat de Castella i Lleó i dirigent de Vox, que respon al nom de Garcia-Gallardo, ha marcat una fita.

La seva proesa ha estat embrutar el nom i dignitat personal de la procuradora del PSOE por Burgos i dissenyadora gràfica Noelia Frutos, que té una discapacitat física. Interpel·lat per aquesta, el vicepresident li etzibà: «Senyora Frutos, li respondré com si fos una persona com les altres». El pitjor del cas és que, amb el creixement de la presència dels neofeixistes en l'espai públic i les institucions (en aquest cas gràcies al PP), aquesta violència amenaça estendre's amb la mateixa dimensió.

Però el cas que ens ocupa ara són les vacances de cap de setmana llarg que, inusualment, li han regalat al rei emèrit, Juan Carlos de Borbón. Segons diuen la majoria dels mitjans, per a escarni de la corona i el govern espanyols, però sobretot de la ciutadania d'aquest Estat, tot i que no pocs han aplaudit la «gallardia» del també famós caçador.

Cal recordar que va ser durant la Dictadura, quaranta anys que no es poden oblidar, qual l'actual rei emèrit va ser triat pel dictador per a continuar amb el seu llegat, que és una forma curiosa tant de deixar-ho tot «lligat i ben lligat» com de pujar al tron i a la suprema autoritat de l'Estat. De les aventures de tota mena, incloses les financeres, ja se sabia fa temps, però ja des d'abans d'abdicar en Felip VI,

i aquesta és la raó més important de la mateixa, s'han confirmat grues delictes, els quals ha esquivat, o com hom es diu en castellà castís: se n'ha anat «de rositas», gràcies a l'article 56.3 de la Constitució, que estableix la dita immunitat, i segons el qual la figura del rei no pot ser investigat per qualsevol acte que pogués cometre.

El rei emèrit ha tornat a Espanya lliure de càrrecs penals per part de la justícia espanyola; ja sabem que la justícia és cega, però jo, innocent de mi, sempre havia cregut que això significava una altra cosa. Ha estat rebut amb victors i aplaudiments en Sanxenxo, on no va ser gens discret, com, segons diuen, havien acordat amb la Casa Reial.

Com a «campechano» que és l'home, ha atès la premsa amb desimboltura i tranquil·litat. Ja no li fa falta aquell fals «ho sento molt, m'he equivocat. No ho tornaré a fer», llavors per un viatge gens barat per a caçar elefants amb la seva amant. Ara, amb un «explicacions, de què?» ha arreglat l'assumpte.

De ben cert, i en relació amb les suposades «explicacions» que hauria de donar, quan el que hauria de succeir és que fos jutjat, el fet que ell i tota la seva família visquin gràcies als impostos que paga la ciutadania d'aquest país és assumpte que li rellisca totalment. Però és que, a més de la citada immunitat que també defensa el PSOE, encara compta amb la gent que li aplaudeix i el venera per «salvar-nos» del cop d'Estat i d'una altra possible dictadura (aquesta nit i la seva actuació és molt qüestionable i donaria per a un altre article), i així continuarà sent benvingut, com altres pocavergonya i lladres que ocupen llocs de poder en aquest país.

Parlem de salut menstrual. Per fi!

Agnès Petit

Responsable d'Organització de Catalunya en Comú

El Consell de Ministres ha portat a aprovació la reforma de la llei de salut sexual i reproductiva que veurà la llum el 2023, quan hagi fet tot el recorregut de tràmit parlamentari. La nova llei inclou mesures innovadores que situen Espanya al capdavant en el reconeixement dels drets de les dones. És el cas de les dones que pateixen una menstruació incapacitant, que amb autorització mèdica, podran optar per una baixa laboral temporal que assumirà l'estat des del primer dia.

En relació amb aquesta mesura i al debat suscitat les darreres setmanes des de l'anunci de l'avantprojecte de llei, és on em voldria aturar. Des dels mitjans de comunicació s'ha amplificat, com és habitual, la polèmica, però he tingut la sort d'escoltar moltes veus que agraïen que la salut menstrual i la menstruació entrés a l'agenda política i pública. Des del meu humil lloc, llegiu un sincer agraïment al Ministeri i al Govern que ho ha fet possible.

Perquè el debat realment ha travessat pantalles, aquest cop, i caminant pel carrer, al tren, o en altres espais públics, he pogut sentir com se'n parla. I se n'ha de parlar. Encara més. En primer lloc per deixar de tenir aquest tema com a tabú, i en segon, perquè és necessari i urgent implementar millores que facilitaran la vida de la meitat de la població: les dones.

Que l'aplicació d'aquesta mesura, com s'ha dit, estigmatitzarà les dones, em causa estupor. M'explicaré. He conegut dones que ja quan eren adolescents es desmaiaven a l'institut quan tenien la regla, i que ho han seguit fent de grans en el seu lloc de treball. Forts dolors, migranyes, estats d'ànim molt alterats, sensibilitat extrema, veure dones doblegades pel mal d'ovaris. Davant diagnòstics com l'endometriosis, o els miomes, he vist i patit el que suposa que no siguin causa de baixa laboral mèdica (una regla forta m'han arribat a dir!).

La regla és vista encara com un problema, que ens avergonyeix, ens separa, ens obstaculitza a seguir amb un ritme de vida normal, ens planteja dificultats per a parlar-ne a les empreses, a exposar-ho en molts llocs de treball, a patir el que implica no donar el 100% d'una mateixa durant uns dies.

A les dones que ho patim o ho hem patit, però sobretot a les que ho patiran, no ens estigmatitza, al contrari, que es normalitzi aquesta incapacitació, ens allibera, ens tranquil·litza i ens alegra infinitament. Perquè fins ara semblava que exageraves, que et volies quedar a casa per descansar un dia o dos. Unes pastilles i tira. És demencial que et sentis o et facin sentir una fluixa, perquè moltes dones tenen la regla i segueixen fent vida

normal. Doncs n'hi ha moltes que no. I ja n'hi ha prou.

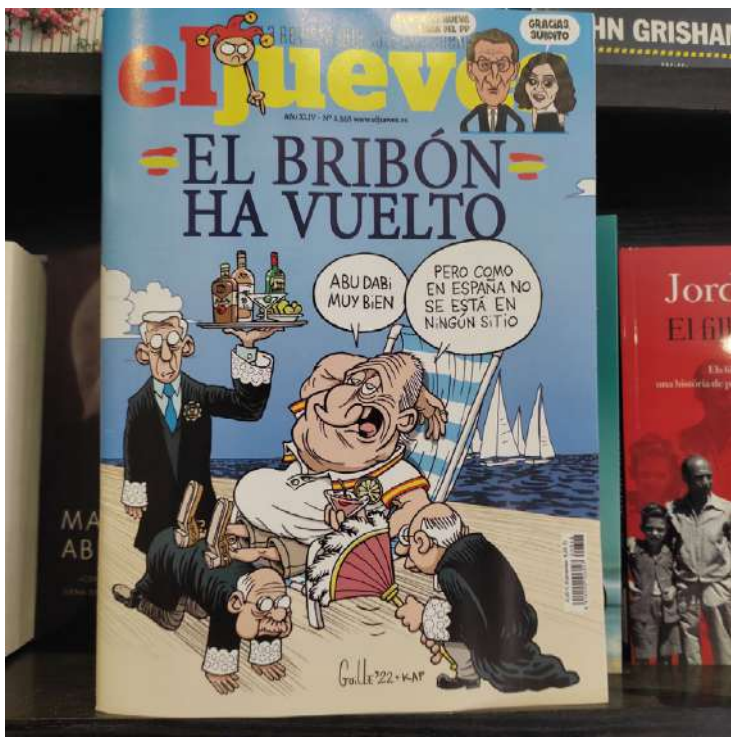
En el meu cas, i conec unes quantes dones que han patit miomes i que els ha passat el mateix, vaig viure gairebé dos anys molt difícils. El meu mioma, era d'un tipus vascular, és a dir, una mena d'àlien, una mena de monstre. Quan jo menstruava, creixia, i quan creixia menstruava amb uns sagnats hemorràgics.

Em van dir, en llenguatge comprensible, que la bèstia s'alimentava de la meua regla, i vingia a créixer centímetres. Durant mesos tacava les cadires del despatx, els seients dels cotxes, havia d'anar a comprar pantalons i roba interior amb urgència. Patia d'anèmia i m'administraven ferro perquè cada dia em llevava com si tingués una llosa damunt del cap, passaven les hores del dia i no aconseguia aixecar, per més ganes que en tingués, la meua vitalitat, no aconseguia concentrar-me, ni treballar, ni viure en condicions. Provant tractaments de reducció del mioma, consultant metges diversos per tractar d'evitar una histerectomia que era l'única solució mèdica que em donaven, en un moment de canvi de feina, que requeria d'una major actitud i proactivitat per a desenvolupar correctament les meves funcions professionals.

Mesos de tractaments, hemorràgies i d'anèmia sense un sol dia de baixa laboral. I sí, és clar que sí, que vaig acabar presentant un permís de baixa al departament de recursos humans: per ansietat. Per un bloqueig mental en veurém absolutament incapacitada, de cop, d'un dia per un altre, sense avis previ perquè tot el que s'havia anat covant va arribar al seu límit i va vessar.

Dins de tot, sóc una afortunada. Em vaig poder pagar la teràpia psicològica que vaig necessitar per acceptar-ho. Però aquest és un altre capítol, el de la salut mental. En el tema que m'ocupa em va bé per lamentar que en la negociació de la llei hagi caigut la proposta d'Igualtat de la reducció dels preus o IVA dels productes d'higiene femenina, els tampons, les compreses i les copes menstruals.

El ministeri proposava abaixar-lo al 0% i hi ha un 22% de dones en el nostre país que no es poden pagar aquests productes. Haurem de lluitar perquè s'inclogui als propers pressupostos. Com fem les dones, que anem conquerint drets, perdent-los, reconquerint-los... perquè mai ens estan assegurats, però hi ha persones i forces polítiques que sempre optaran per restar-nos drets, en l'avortament, en la salut menstrual, en la vida en general i d'altres que tindran, massa sovint i malauradament, la temptació de contemporitzar en allò que és tan de sentit comú, per un trist grapat de vots.

MALARRASSA

El periòdic independent i gratuït de Terrassa

COL·LECTIU EDITOR

Pep Valenzuela, Miquel Gordillo, Jordi F. Fernández

DISSENY I MAQUETACIÓ

Luis Miguel Galache, Miquel Gordillo

COL·LABORACIONS

Joan Tamayo, Jordi Sellarès, Salvador Pérez, Miquel Mallafré, Emili Díaz, Eloi Falguera, Fèlix Pardo, Víctor Rivas, Domènec Martínez, Jaume Valls, Toni Marcilla

La responsabilitat dels escrits dels periodistes i col·laboradors recau en els seus autors. Malarrassa no comparteix per força les opinions reflectides en els textos publicats.

PUBLICITAT

publicitat@malarrassa.cat

EDICIÓ DIGITAL

www.malarrassa.cat

TIRADA

7.000 exemplars

DIPÒSIT LEGAL

DL B 2072-2015

COL·LABORA:

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

IMPRIMEIX:

dbcoop
sccl

DISTRIBUCIÓ

La Terrassencs SCCL

CONTROL DE DIFUSIÓ PGD

ADHERITS A:

amic
associació
d'mitjans
d'informació
i comunicació

> La greu problemàtica d'accés a l'habitatge a la ciutat

Clam perquè es compleixi que el 30% del nou habitatge construït sigui protegit

Plantar cara als *lobbys* immobiliaris i defensar el dret a l'habitatge, són els objectius de la PAH i el Sindicat de Llogateres, que exigeixen l'aprovació real del 30% d'habitatge protegit en les noves construccions. Davant la tossuda realitat, amb tres desnonaments diaris a la ciutat, els col·lectius consideren que l'Ajuntament no està fent prou, i que encara es necessiten tenir deu mil habitatges protegits els pròxims 20 anys, a més de ser una mesura per frenar la pujada insostenible dels preus de lloguer. A continuació, el comunicat íntegre dels col·lectius que exposaren al Raval el passat 27 de maig.

Comunicat de PAH Terrassa i Sindicat de Llogateres

El Ple Municipal de maig votarà si està a favor o en contra de la regulació del preu del 30% de pisos de nova construcció. El 30% es va incloure -com a proposta de les entitats socials- al Pla Local d'Habitatge 2019-2025, aprovat per unanimitat per TxT, ERC, PSC, Cs i JxT: el propi Pla preveia activar la mesura el 2021.

Després la PAH el va defensar davant el nou Govern dins 10 mesures de mínims, quedant inclòs al Pla de mandat pactat per Tot per Terrassa i ERC el 2019: "Modificar el POUM per incloure en sòl urbà consolidat l'obligació de destinar un % determinat del sostre residencial de nova implantació en règim d'habitatge protegit".

Passats tres anys no n'havíem sentit a parlar més, però fa una setmana va entrar amb força al debat públic, ja que el Govern va portar a votació la Comissió informativa de Territori i Sostenibilitat prèvia al Ple l'Avanç de Modificació Puntual del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) del 30% d'habitatge protegit.

Tot per Terrassa i ERC van votar a favor, PSC i Junts es van abstenir i Cs va votar en contra.

Desde llavors la premsa se'n ha fet ressò i alguns partits polítics s'ha anat posicionant. Avui parlem els moviments socials que defensem el dret a l'habitatge a Terrassa:

♦ **La votació del Ple serà d'intencions, ja que no activa directament el 30%: quin sentit té que el govern el porti a debat si té la potestat i majoria per tirar-lo endavant?** Al ser un Avanç de planejament, no es modifica el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM), que és el pas perquè la mesura s'activi. En cas que l'Avanç de Pla s'aprovi, una majoria del Ple expressa la voluntat de fer aquest pas en el futur i s'iniciarà un procés participatiu a nivell de ciutat per debatre-ho.

♦ **Tothom sap que la ciutat està immersa en una crisi d'habitatge iniciada el 2008: són necessàries respostes a tots els nivells, a curt, mig i llarg termini.** Patim una bombolla especulativa sobre els preus del lloguer que escanya les inquilines i impedeix trobar pisos de lloguer assequible. S'hi suma la compra frenètica d'edificis per part de fons voltors expulsant les veïnes dels seus habitatges. L'afany de beneficis de la

banca, voltors i grans propietaris, provoca desnonaments diaris de terrassenques: 10 desnonaments setmanals a la ciutat i 390 ja assenyalats de gener a agost 2022 segons el mateix Ajuntament.

♦ **L'habitatge de protecció oficial és una garantia per protegir a les persones de les fluctuacions dels mercats: augmentar-lo hauria de ser una prioritat del govern i del Ple.** Un 16% d'habitatges de lloguer social públics a la ciutat -lluny del 15% o 20% de ciutats europees- no permet realitzar les 111 famílies que esperen un pis d'emergència de la Mesa o donar resposta a una llista d'espera d'habitatge protegit de 5.180 persones o unitats familiars. Del 2019 al 2021 Tan sols s'han acabat 79 habitatges protegits, amb 66 iniciats durant el mateix període, incloent promotors públics, socials i privats.

Les necessitats d'habitatge assequible de la població fan que sigui de sentit comú estar a favor de la mesura del 30%: la ciutat no pot renunciar-hi. Aprovar-la implicaria que les noves construccions de més de 600 m² dins la ciutat ja construïda i destinada a habitatge (sòl urbà consolidat) haurien de destinar el 30% dels nous habitatges a protecció oficial. Això suposaria vendre'ls o llogar-los a un preu més baix que el de mercat.

Fins ara l'habitatge protegit només es podia situar en noves zones de creixement, fora de la ciutat o

en zones de grans transformacions internes (sòl urbà no consolidat i sòl urbanitzable).

Denunciem sense embuts que els grans propietaris del sòl al nostre municipi, grans promotors i immobiliàries, s'estan posicionant en contra, pressionant els partits i l'opinió pública i publicada.

Al·leguen pèrdues i una aturada de les noves construccions, argument fals, ja que l'obligació de vendre o llogar el 30% com a preu de protecció oficial no significarà "pèrdues", sinó menors beneficis (en la construcció d'un edifici de 10 pisos, en tocarien 3 de protecció oficial). A més reduirà el valor del sòl, ajudant a regular el sector, expulsant els voltors que busquen maximitzar beneficis a qualsevol preu i deixant pas als actors socialment responsables.

Sentirem també els lobbies demanant sòl públic gratuït i que l'habitatge protegit el construïxi l'Ajuntament, renunciant al 30%. Però així no es complirà l'objectiu de Solidaritat Urbana marcat per la Llei 18/2007 del dret a l'habitatge de Catalunya. Segons el Pla Territorial Sectorial d'Habitatge, ja aprovat inicialment, al 2042 la ciutat haurà de tenir el 15% del parc d'habitatge social, sent necessari un augment de 10.032 habitatges a la nostra ciutat els propers 20 anys (516 anuals), quan el potencial de tot l'habitatge protegit previst pel planejament actualment a futur és de 6.045 habitatges. Falten com a mínim 4.000 habitatges socials: ens podem permetre renunciar als 1.300 que aportaria el 30%?

El 30% és una mesura necessària, però no la única que exigim a l'Ajuntament: cal mobilitzar l'habitatge buit, com els 4.348 pisos de grans propietaris (4,6% del total del parc), dels quals 1.486 són de bancs o fons d'inversió. A més els grans tenidors tenen 5.306 pisos de lloguer, un 45% dels llogats, sobre els quals cal garantir preus assequibles, que no es cometin abusos o mobbing i el compliment de les ofertes de lloguer social abans de desnonar. Alhora, l'Ajuntament ha d'aportar habitatge públic promo-

vent habitatge protegit de lloguer, aliant-se amb promotors socials com cooperatives: que el 2021 no s'hagi iniciat cap habitatge protegit a la ciutat és indignant.

Per tot això, avui exigim públicament:

1. Que s'activi el 30% directament, modificant el POUM perquè sigui aplicat automàticament després del Ple de maig i abans que acabi el mandat. Demanem coherència i valentia als partits amb una mesura que és al Pla d'Habitatge que van votar, i al Pla de Mandat, compromís del Govern actual amb la ciutat.

Volem el 30% ja!

2. Que els representants polítics no abandonin qui pateix desnonaments, expulsions i preus impagables per fer content el sector immobiliari. Cal canviar el model de ciutat actual, que provoca que es trepitgin cada dia els drets més bàsics, com ho és tenir dret a l'habitatge digne i adequat a la ciutat de Terrassa.

Prou desnonaments i lloguers impossibles!

La campanya en contra el 30% anirà a més i caldrà fer-li front. Els lobbies no volen permetre ni debatre la mesura. Com s'explica si no que grups municipals que van votar el Pla Local d'Habitatge ara dubtin o se'n desdiguin? De quin diàleg o consens amb els actors econòmics es parla... és que dialoguen al posar preus impossibles o desnonar famílies?

El 30% ja hauria aportat més de 800 habitatges si s'hagués activat quan es va incloure a llei i a futur sumaria 1.300 habitatges assequibles. L'apliquen París, Nova York, Barcelona i permetrà augmentar el parc protegit distribuint-lo per la ciutat, sense consumir sòl no urbanitzat o agrícola.

Fem una crida àmplia al teixit social per defensar el 30%. En les properes setmanes anunciarem com proposem seguir pressionant.

No deixarem passar l'oportunitat que Terrassa sigui segona ciutat de Catalunya que guanya el 30% en favor del dret a l'habitatge!

El govern aprova l'avanç que permeti regular el 30%

Només la dupla formada per TxT i ERC va aprovar en el ple municipal l'avanç de modificació del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) que havia presentat el mateix equip de govern, per regular el preu del 30% dels habitatges de nova construcció. La resta dels partits PSC, JxT i Cs, han votat en contra, per no agradar les formes sense que s'hagi convocat el Consell Municipal d'Habitatge, segons el PSC, o bé per qüestionar que a la ciutat hi hagi problemes d'accés a l'habitatge, segons Cs.

Terrassa encara és lluny del 15% o 20% d'habitatges de protecció oficial que tenen algunes ciutats europees. A la ciutat, fins a 111 famílies esperen un habitatge a la Mesa d'emergència, de les 220 comptabilitzades en els nou municipis de l'Arc Metropolità. Espanta la dada que, en el que portem d'any, a Terrassa es produeixen 10 desnonaments setmanals.

L'alumnat de l'Institut Ègara torna a assajar amb l'economia social i solidària

Segon any del projecte d'aprenentatge i servei comunitari en què nou entitats de l'ESS han col·laborat amb 85 alumnes de 3r d'ESO

Miquel Gordillo

L'INS Ègara de Can Parellada ha tornat a realitzar, per segon any consecutiu i amb força èxit, el projecte d'Aprenentatge-Servei comunitari amb la participació de l'alumnat. La iniciativa porta per títol "Economies transformadores", i enguany ha barcat el segon trimestre escolar, en el qual han participat els grups de 3r de l'ESO del centre.

85 alumnes de secundària i 9 entitats de l'ESS

Han estat un total de 85 alumnes que s'han distribuït en grups, i que han treballat conjuntament amb alguna de les nou entitats de l'economia social i solidària de la ciutat que van acceptar la proposta de col·laborar en la segona edició de la iniciativa. Bea Martín, professora i coordinadora del projecte d'Economies Transformadores, explica que les entitats han mantingut trobades presencials i virtuals amb l'alumnat per consensuar i concretar les activitats a desenvolupar, la qual cosa els hi agraeix, donat que "aquesta predisposició i el contacte mantingut per part de les entitats ha estat clau per l'èxit de la iniciativa", explica la Bea.

S'ha de destacar les línies transversals de treball han estat els valors ètics que són comuns a l'economia social i solidària, com ara la dignitat humana,

la solidaritat i justícia, la sostenibilitat medioambiental, la transparència i la participació democràtica.

Enguany, s'han incorporat al projecte Economies Transformadores les entitats Adenc, La Natural Coopmunicació, AlterNativa3 i Som Energia, a banda de les altres cinc entitats que han repetit: el Casal de la Dona, l'Egarenca, FUPAR, Club Gimnàstic Terrassa, i també el periòdic Malarrassa, totes elles vinculades al món cooperatiu local.

Un dels objectius ha estat treballar els valors ètics que són comuns a l'economia social i solidària: dignitat humana, solidaritat, justícia, la sostenibilitat medioambiental, la transparència i la participació democràtica

Les activitats realitzades conjuntament amb els i les joves han estat diverses. Per exemple, els grups han visitat la seu de FUPAR, on han vist com aquí treballen i n'han fet seguiment de l'activitat de l'hort. També un grup va visitar la seu d'AlterNativa3, i van conèixer *in situ* com aquí es fabriquen productes de comerç just, cafè i cacau.

Amb l'entitat ecologista Adenc hi ha previst el dia 11 de juny realitzar un *plogging*, consistent en recollir brossa abandonada, combinat amb exercici físic, dels boscos de la serra de Galliners que són més propers al centre.

Entre les activitats dutes a terme pels joves, també destaca un vídeo realitzat amb el Casal de la Dona, tríptics elaborats amb l'ecobotiga l'Egarenca, i el fet de compartir màquines per mesurar l'energia a casa, cedits per Som Energia, així com activitats de difusió a través de les xarxes socials. En el cas de Malarrassa, un dels grups ha elaborat un article escrit pels mateixos alumnes, i han dissenyat un cartell del Punt Lila i la biblioteca del centre. Tots dos exercicis apareixen publicats en aquesta pàgina. A més, els alumnes faran difusió de l'edició d'aquest periòdic entre comerços i entitats de Can Parellada i Les Fonts.

T'ESPEREM AL PUNT LILA!

QUÈ ÉS? Espai d'informació i acompanyament per a les possibles víctimes d'agressions masculines.

HORARIS

DILLUNS: 10h-12h
(Associació de veïns i veïnes, Can Parellada)

DIMECRES: 16h-18h
(Associació de veïns i veïnes, Les Fonts)

Tens algun dubte?
Consulta-ho aquí:
casadeladonaterassa@gmail.com
635615597

Les Fonts
Carrer de Santa Teresa, 1

Can Parellada
Carrer d'Amèrica, 33

A la biblioteca de l'Institut Ègara es fan moltes i diverses activitats!

Història d'Eva Arcos:
FONS EVA ARCOS
En memòria d'Eva Arcos Ruiz!

S'ha començat a fer un club de lectura!
Els alumnes de 4t d'ESO, han creat per primera vegada un club de lectura pels alumnes que gaudeixen llegint.

CLUB DE LECTURA

BIBLIOTECA

Alex, Sara, Azeddine i Nayara
Institut Ègara

■ Cartell del Punt Lila i de la biblioteca del centre, elaborat per Nayara, Sara, Alex i Azeddine, alumnes de 3r d' l'INS Ègara

L'INS Ègara neteja la riera de Les Arenes

Oscar M., Maria G., Aya E., David M. i Izan G.

Alumnes de 3r d'ESO de l'IES Ègara

El passat dijous 5 de maig l'alumnat de 3r d'ESO de l'Institut Ègara vam participar en l'edició anual del Let's clean up Europe!. En el nostre cas és la tercera vegada que ens adhirim a aquesta iniciativa europea organitzant la neteja d'un tram d'aproximadament 2 km de la riera de Les Arenes, proper al barri de Can Parellada per una banda, i a Les Fonts per una altra.

Cal remarcar també que un grup de persones treballadores de la Fundació Prodis ens van acompanyar en la neteja per segon any consecutiu!

Des de l'Agència catalana de residus fomenten l'ús de l'aplicació Litterati per tal de crear uns reptes i aconseguir potenciar aquest tipus d'accions en diferents indrets. En el nostre cas el repte proposat, anomenat Ègara, implicava la recollida de 500 peces de la riera, comptabilitzades a partir

de les fotografies dels residus penjades a l'aplicació. Es poden inclús etiquetar i geolocalitzar, a més de saber qui ha estat la persona que ha penjat més fotos, i per tant, ha recollit més brossa. En prop més d'1 hora de neteja vam arribar a més de 800 peces recollides. Repte Ègara superat!

Entre les coses recollides cal destacar un DNI d'una noia brasilera, preservatius, neumàtics, ferralla, roba, mascaretes i sobretot... moltes tovallolletes! De fet vam fer pesades de les diferents fraccions arribant a 21.3 Kg plàstics, 1.2 Kg de vidre, 3.15 Kg roba i 164.8 Kg d'"altres", dels quals com a mínim 50Kg de tovallolletes. Ha estat interessant afrontar la realitat de primera mà, veient com hi ha persones que consideren la riera com un abocador.

Després de caracteritzar i pesar totes les deixalles, l'AFA ens va oferir aigua i una peça de fruita,

que vam agrair molt i vam esperar que des d'ECOEQUIP vinguessin a recollir tots els sacs amb les diferents fraccions classificades.

Ensenyant català per trencar barreres lingüístiques

La cooperativa l'Eina porta un projecte de classes de català per a persones nouvingudes en diverses escoles i instituts de la comarca. Dues de les seves formadores ens expliquen l'experiència

Ja són quatre anys des de que l'Eina realitza aquests cursos en entorns escolars, gratuït per a les famílies i amb professores catalanoparlants. Actualment, la cooperativa duu a terme tallers de català als centres Antoni Ubach, Agustí Bartra, IES Sta Eulàlia, Escola Vallès, Blanxart, i a La Romànica de Sabadell. El cost dels cursos s'assumeix des del pressupost dels centres o dels Plans educatius d'entorn.

Per explicar l'origen de la proposta formativa, Jordi Folch, coordinador socioeducatiu de l'Eina, diu que «ens van demanar fer classes en català i a la vegada treballar altres habilitats parentals»; «també ensenyar-los recursos informàtics relacionats amb el que fan fills i filles a classe, com ara Classroom i correu electrònic», assenyala.

La Laia Valverde, tècnica en integració social (TIS), dona les classes a l'IES Blanxart. «En aquest institut públic de secundària només tinc mares marroquines, tot i que esperàvem que hi hagués més barreja», explica; «n'hi ha de tot, mares que

porten aquí vuit anys i no saben res, o qui porta menys temps i ja en saben». «A classe, entre elles parlen darija (l'àrab marroquí) i s'ajuden per traduir. Moltes parlen castellà només de veure la tele», detalla la Laia. En tot cas, «aquesta diferència l'has de saber combinar, ja que et trobes amb diferents nivells», diu. Les classes aquí són d'una hora i mitja cada una, dues sessions per setmana. Quan es tracta de mares amb nens a primària, les classes es fan més d'hora, just abans de recollir els infants.

Explica la Laia que va ella es va incorporar com a professora a les classes en ple mes del Ramadà, durant el qual les alumnes quasi no van venir. Comenta que al principi «volien que els parlés en castellà, jo els deia que castellà el parlareu segur, en canvi català, si no l'apreneu aquí abans potser no en parlareu». A la vegada, reconeix que «els és una mica difícil, sobretot per a les mares que no entenen res i que gairebé no saben ni escriure». També ha observat les dificultats de separar la vida

■ Aicha Khammal i Laia Valverde, educadores i professores de català, i Jordi Folch, coordinador del servei de l'Eina Cooperativa

iCASALS D'ESTIU A MIDA!

UN ESTIU 100% INCREÏBLE

ESPORTIU

LLEURE

NATURA

ARTÍSTIC

A PARTIR DE 65€ LA SETMANA

Per a infants de 3 a 15 anys

Des de l'Eina Cooperativa creiem que tots els infants i joves mereixen una educació que els proporcioni coneixements i competències per a construir trajectòries vitals exitoses, posant sempre a l'infant al centre del procés educatiu.

de casa amb el que volen fer: «la qüestió lingüística no deixa de ser una barrera, si estan fent el curs és perquè volen trencar-la», afirma. Els tallers finalitzen amb una valoració per part de les mateixes alumnes, no es fa una avaluació final amb notes.

L'Eina Cooperativa realitza tallers de català a diversos centres d'ensenyament de la comarca

Aicha Khammal, que és marroquina, dona classes de català a l'escola El Vallès, amb 6 dones, i a l'Agustí Bartra, on són unes 13 persones, aquí també llatinoamericanes. Amb una metodologia molt pràctica, explica Aicha, «he vist que necessiten ampliar el vocabulari, per això és millor que elles em donin les frases, i utilitzin expressions i paraules de coses que fan durant el dia. Una altra dificultat afegida que apunta l'Aicha, és que aquestes dones «entre els nens, treball, coses de casa, no tenen temps per repassar, fins que no tornen a classe no ho poden fer».

A títol personal, l'Aicha diu que «no sabia a què em volia dedicar en acabar l'any passat el batxillerat científic, amb això tinc clar que el meu futur passa per aquí, faré educació infantil, i després m'agradaria fer integració social».

Qui no està assistint massa a aquests cursos són els homes, malgrat que també estan adreçats amb ells; «són els que solen treballar més fora de casa, les mares porten els fills al cole i enlloc de tornar a casa, es queden a classe», segons l'Aicha.

Pel que fa a com millorar el projecte, «haurien de ser més hores de classe», diu la Aicha, «no arribo a fer tot el que vull, i a més elles ho han demanat». O també començar el curs lectiu abans, diu la Laia, tot i que «aquí depenem de quan concedeixen la subvenció al centre», replica en Jordi.

Laia Valverde:
«N'hi ha de tot, mares que porten aquí vuit anys i no saben res, o qui porta menys temps i ja en saben»

Aicha Khammal:
«Entre els nens, treball, coses de casa, no tenen temps per repassar, fins que no tornen a classe no ho poden fer»

Espai Cuidem-nos

Assistència activa a la gent gran i atenció a la llar

Contacte:

685 624 480 / 937 364 722

www.cuidemnos.info

Arte Paliativo: Com acompanyar en la malaltia amb l'art

L'acompanyament emocional a persones que pateixen una malaltia avançada o terminal, representen una dimensió del que són les cures. D'això en saben molt a Arte Paliativo, una entitat amb set anys d'experiència fent teràpia i suport en el dol amb l'ajut de l'art i l'expressió artística, tant en centres sanitaris com també a domicili. Coneixem Arte Paliativo amb la seva fundadora, Sílvia Fernández, i Neus Frigola, la segona a incorporar-se, i ens expliquen també la dimensió humana de la seva tasca com a artterapeutes.

Com sorgeix Arte Paliativo?

Sílvia: del meu treball de final de grau. Vaig dir, per què no ho presentes a un concurs? Després vaig anar a l'Índia, i en tornar em van dir que havia guanyat un premi de la Fundació Puig. El suport econòmic em va permetre fer una prova pilot d'un mes a l'Hospital de Terrassa - fent sessions individuals a la planta 8, amb 3 o 4 persones cada tarda, i que encara continua, i també l'ajut per crear l'associació. Totes coincidim que tenim persones properes que han estat hospitalitzades, i que faltava donar importància a l'acompanyament emocional i espiritual, perquè sovint s'atenia només l'aspecte físic i biològic. Al principi em deien que era una bogeria aquesta proposta.

Vosaltres sou artterapeutes, una professió no massa coneguda.

Neus: Fa 7 anys era difícil trobar hospitals amb artterapeutes, tot i que poc a poc es va anar ampliant. Després sí que han sorgit més iniciatives d'artteràpia en un context sanitari. Li donem importància a quines emocions s'expressen, de forma que el procés emocional va en paral·lel al creatiu. El material artístic amb què treballem és molt adaptable, per exemple amb nadons, es poden fer activitats sensorials i d'estimulació.

Sílvia: No treballem només amb persones al final de la seva vida. Hem anat obrint el focus i també fem sessions amb malaltia de llarga durada, moltes persones es recuperen per sort, o bé trastorns de la conducta alimentària, etc. Utilitzem altres espais com museus, centres cívics, espais de la Fundació Miró, etc.

Neus: Entrar als hospitals a l'inici no era fàcil, són espais molt fràgils, amb persones vulnerables i aïllades. Tot i això, les mesures higièniques necessàries, rentat de mans, etc., ja ho teníem prou cuidat.

Sílvia: Els tallers que fem són grupals o individuals. Som presents a hospitals, centres sociosanitaris i residències de gent gran, i també a domicili. Des de nadons fins a persones de 101 anys!

Què en destaqueu de la vostra feina?

Sílvia: Sobretot és una eina d'empoderament molt potent. Dona un espai que permet expressar emocions i pensaments que des de la paraula és més difícil. És una conversa a l'hospital diferent, que no només sigui la intervenció del metge o la infermera. Et connecta també amb els *hobbys* personals.

Neus: Per exemple, les persones hospitalitzades no poden prendre massa decisions, però amb l'artteràpia sí que ho fan, quan escullen quines tasques artístiques fan, i això és molt poderós. Una senyora amb un procés oncològic, després de tres sessions i pintar uns dibuixos que va acabar regalant-los, em reconeixia que per ella va suposar molt. L'art no sempre és fer alguna cosa física, es pot imaginar, o escoltar un poema. A Arte Paliativo acompanyem en la pèrdua, de la vida o perquè s'ha perdut la vista, la parla, un òrgan, una part del cos...

La pandèmia segur que afectà molt la vostra feina.

Sílvia: Durant el confinament fèiem tallers en línia a través d'Instagram. Recordo un nen en final de vida de Colòmbia que es posava el despertador cada dia i es connectava per seguir els tallers. Després, ja vam reprendre els tallers presencials.

Qui formeu part d'Arte Paliativo?

Neus: L'any següent que jo, va entrar la Laura, era companya del màster d'artteràpia que vam fer a Madrid. També hi ha la Flor, la Carolina, la

Núria, totes venim de diferents àrees professionals i a més tenim formació en artteràpia. També hi ha el Jaume, inventor i artista que és l'únic voluntari (la resta tot és feina remunerada). Ell crea materials pedagògics en format kit per als nens i nenes.

I com funciona actualment l'entitat?

Sílvia: Vam començar com a associació, i des del passat novembre ens hem constituït com a fundació. Al patronat som la Neus, el Quico i jo, a banda hi ha tres coordinadores, i jo també faig mitja jornada d'intervenció i tasques de gestió i de finances.

Neus: També hem fet aquest pas de canvi d'entitat donat que el nostre objectiu és anar creixent, arribat a més hospitals i centres, i que sigui tot més sistematitzat. Estem treballant les formacions per transmetre tota l'experiència d'aquests anys. Recentment hem preparat tres formacions per a artterapeutes que es vulguin especialitzar en aquest camp.

Esteu ampliant el vostre radi d'acció.

Sílvia: Fins ara tot ho fem a Catalunya i estem mirant d'entrar a un hospital de Madrid. Aquest any hem obert algun servei nou, com a la Casa de Sofia, que és un hospital diferent. O també al Cancer Center del Sant Joan de Déu. Som prudents a no fer res que no veiem molt clar. Volem oferir un servei molt cuidat, no volem presses per ser grans. Pensem molt a cuidar-nos nosaltres mateixes i el nostre equip, també les nostres condicions de treball. Fem sessions per comunicar les angoixes que ens sorgeixen. Tenim clar que per fer la feina hem

d'estar bé totes. Per això no acceptarem coses que facin trontollar aquest equilibri.

Deu ser una feina molt de molta càrrega emocional.

Neus: Un cas que ajuda a entendre el nostre rol com a artterapeutes, és el d'un senyor i la seva carta de comiat. Sovint convidem a tot-hom de la planta si volen participar en un taller grupal. Aquest senyor amb càncer terminal, que sempre rebutjava participar, hi era un dia acompanyat de la família, i em va dir, tens un boli i paper? L'hi vaig portar, vaig seure amb ell, i em començà a dictar la carta, envoltat de les persones de qui s'acomiajava. En acabar vaig llegir l'escrit en veu alta, després parlaven entre la família qui guardava la carta, qui es quedava amb aquesta responsabilitat. El cas és que aquest home necessitava fer aquesta acció i tenir una figura intermediària que l'ajudés a fer-ho, que li fes de pont. L'art actua davant d'aquesta porta que tu sol no tens cor a obrir, et permet elaborar i expressar les emocions.

Hi ha una clara relació entre la feina d'Arte Paliativo i Cuidem-nos. Quin vincle en teniu?

Neus: Hi ha unes idees de base molt semblants. Cuidar a qui cuida, dignitat per a les treballadores, són valors que defensem. Arte Paliativo farà formació a les treballadores de Cuidem-nos. És innovador poder acompanyar a un cuidador i donar-li eines per gestionar les situacions més complicades. Tot amb la mirada i la humanització que hem treballat: empoderar la persona, fer-la sentir útil, potenciar les seves decisions. En definitiva, cuidar des del respecte, la comprensió i la tendresa.

Què és l'artteràpia?

L'artteràpia és una disciplina terapèutica que utilitza els processos creatius com a metodologia. Els seus objectius són els mateixos que altres formes terapèutiques: ajudar a reconèixer, comunicar i processar aquelles situacions i emocions difícils de sostenir, per tal de millorar la vida de les persones. També és un recurs idoni per a connectar amb una mateixa i la pròpia capacitat de crear, amb el pensament transcendent i la poesia. Cosa que ajuda a tenir una vida més rica, millorar l'autoestima i connectar amb el sentit de l'existència.

Per a fer-ho, s'utilitzen materials artístics propis de diferents disciplines artístiques com el dibuix, la pintura, l'escultura o la fotografia. Així com altres objectes naturals, sorra, cotó, herbes aromàtiques,

plomes, etc. No hi ha un material específic, sinó que cada artterapeuta decideix els materials que proposa segons els recursos, les persones usuàries i les característiques de l'espai. En relació al material és important senyalar, que més quantitat no implica més qualitat. Es poden donar processos molt rellevants amb un llapis i un paper.

Un altre aspecte importantíssim a tenir en compte quan es parla d'artteràpia és que el focus no es posa en el resultat sinó en el procés. No es tracta d'arribar a una meta sinó de posar atenció en el camí, ja que és en el trajecte, on hi ha transformació.

■ Al costat, imatge de sessions grupals en aquarel·la

Impulsa:

Promou:

Finança:

> Escola Creixen Terrassa

Professorat, alumnat i famílies participen en la gestió institucional i pedagògica

Lluís Costa

Creada l'any 1940 per iniciativa privada, amb el nom de Cultura Pràctica, canvià de titularitat per primera vegada l'any 2012. Els nous propietaris tenien un ambiciós projecte que no va reeixir i, pitjor, portà el centre a concurs de creditors. L'any 2018, Creixen Educació, cooperativa de segon grau i membre de la Federació de Cooperatives d'Ensenyament de Catalunya, adquirí l'escola del carrer Sant Pere, que compta actualment amb un equip de 54 docents, 12 PAS, i 561 alumnes a educació Infantil, Primària, ESO i Cicle Formatiu de Grau Mitjà d'Atenció a Persones en situació de dependència.

Professorat, alumnes i famílies a l'expectativa, també des de l'Ajuntament, perquè no es podien derivar fàcilment més de sis-cents alumnes a altres centres de la ciutat; els dubtes i pors de llavors es van anar esvaint aviat, al mateix temps que es confirmaven les esperances i il·lusions sorgides amb el canvi i noves propostes a mida que es concretaven i l'economia s'estabilitzava.

Pel que fa a l'estructura organitzativa i de gestió, s'ha produït un «gran canvi», declara l'Àlvia Pericas, cap d'estudis d'Infantil i Primària, a Malarrassa. «Abans, l'estructura de direcció era vertical, ara hi ha un equip directiu molt ampli, que es relaciona de forma horitzontal».

Hi ha un nucli directiu, amb sotsdirecció i caps d'estudis, matisa la Maite Márquez, directora del centre, «que es complementa amb l'equip directiu ampliat, amb les coordinacions de cada etapa i projecte». Un model d'organització i funcionament que no es limita al professorat, afegeix, «els espais de participació, abans pocs i limitats, ara són amplis i per a tothom: alumnes, docents i famílies».

Tothom participa en l'elaboració del document bàsic que regula el funcionament, el Pla de gestió i la programació general, on es planegen objectius i es defineix un pla per 4 anys, destaca en José Ramon Bertolín, director pedagògic de les escoles Creixen. Es fa revisió anual, comprovant el nivell d'assoliment, i debatent i apuntant propostes per seguir endavant. El mes de maig es comencen a fer enquestes i, després, sobre un procés de reflexió entorn dels resultats, reflexió que portarà a mantenir i consolidar la línia o, si cal, fer propostes noves.

D'altra banda, el fet de formar part de la cooperativa de segon grau Creixen Educació amplia el focus de reflexió, perquè es realitzen trobades regulars d'equips docents de les diferents escoles (les Creixen Povill, (Olesa), Creixen Goar (Viladecans) i Creixen Terrassa).

Des de Malarrassa demanem si després de formar part d'una cooperativa de segon grau també es plantegen l'objectiu d'esdevenir escola cooperativa de treball en tant que Creixen Terrassa.

Primer, aclareix en Bertolín, la cooperativa Creixen Educació la van constituir les cooperatives Abacus, Suara i Escola Sant Gervasi. Aquesta Creixen és titular de les tres escoles citades, cap d'elles encara cooperativa, però «és una perspectiva que ens agradaria, la veritat és que sí», afirma.

Defensa que el model cooperatiu, tant com el del Tercer Sector, sense afany de lucre, «tenen cabuda en el sector educatiu, aportant experiències i model de participació, les persones treballadores són protagonistes». Confessa, no obstant, que tot plegat comporta dificultats econòmiques i tècniques, però que amb bona voluntat dels departaments d'Educació i Treball l'objectiu es podria assolir.

«Abans, l'estructura de direcció era vertical, ara hi ha un equip directiu molt ampli, que es relaciona de forma horitzontal»

L'alumnat ja va fer les seves cooperatives i experimentant altres formes de participació pel que fa a l'organització de l'escola i l'activitat. En algunes de les escoles Creixen, les famílies també formen cooperatives de consum per a gestionar part dels recursos de l'escola, amb

■ Comunica't, Comunicació Audiovisual a ESO

FOTO: CREIXEN

la creació de la societat de consum i col·laboradora.

Pel professorat, que ha viscut en els darrers anys les vicissituds ja asenyales, el canvi a la situació actual els va donar molta confiança, comenta la Directora, perquè «Creixen ens va portar transparència en la gestió quan veníem d'un període en què sabíem que l'economia no anava bé, però no sabíem res de concret». Ara, el projecte de futur és també d'inversions: en l'edifici, conservant i protegint les parts històriques, en estructures i per a les activitats.

Aquí hi havia també un actiu

important, principalment l'equip docent i el personal, «volíem anar endavant amb el projecte, però amb les persones i l'equip docent i les seves propostes pedagògiques i les seves idees», assegura el Director pedagògic i soci de la matriu.

Sobre la, en principi, paradoxal situació en què una part de l'entitat sigui plenament cooperativa i altres no, com l'escola a Terrassa, el Director pedagògic i alhora membre soci de l'escola Sant Gervasi, on participa en l'assemblea cooperativa, que és l'òrgan sobirà d'aquella, declara que això no comporta contradicció, «perquè el funcionament diari de

les diferents escoles, ara mateix i a la pràctica, és el mateix».

Afegeix la Raquel Moral, sotsdirectora de l'escola, que hi ha les direccions pedagògica i de gestió generals que es coordinen amb les direccions pròpies de cada centre. «I això no és imposició, no és ordenar. Si la direcció pedagògica té una idea que no coincideix amb les necessitats locals, podem fer propostes alternatives, clar que cercant sempre la coordinació».

Els canvis organitzatius i de funcionament, com és fàcil imaginar, afecten i són afectats al mateix temps per les emocions i sentiments. Les declaracions recollides en parlen prou d'això, i encara hi ha casos, com el de Toni Moreno, que va ser contractat per a una substitució quan la nova gestió ja funcionava: «M'esperava, segurament, ser el nouvingut a l'escola; però em vaig trobar que s'era tractava com a la resta, que les meves opinions, comentaris i inputs eren considerats igual. Vaig pensar: jo vull treballar aquí».

La Maribel Sangüesa havia treballat a Cultura Pràctica durant uns cursos, comenta el canvi el l'actual situació: «Va ser impressionant, no hi ha color. Tot novetat, hi ha confiança en nosaltres, ens sentim escoltats, les nostres propostes i opinions se sumen al conjunt, tenim ganes de fer coses».

En aquest punt, l'Adelma Company, mestre que coneix bé l'etapa d'Infantil i de Primària, subratlla que el canvi els va motivar molt, «ens va fer tornar a estimar la teva feina, tenir ganes de fer, de formar-nos, de buscar. Sigui el tipus d'empresa que sigui, quan al capdavant tens gent amb il·lusió, ganes, que confien, t'escolten i aposten per tu, ja ho tens».

Aprofundint en aquest aspecte dels sentiments i les motivacions, destaquen que «som una escola molt familiar, ens coneixem, ens cuidem... i això a l'hora de transmetre un projecte educatiu a l'alumnat i a les famílies, integrant-les i oferint espais per estimular la participació, és extraordinari», emfatitza la Maite.

Cooperatives d'alumnes

L'alumnat de Creixen Terrassa fa assemblees, escull delegats i representants; i des de cinquè de primària crea cooperatives que decideixen el seu propi projecte; decideixen un nom i creen un logo identificador, i es donen òrgan gestor i estatuts. La professora Adelma Company, tutora de sisè, explica que aquestes cooperatives participen del projecte CuEme de la Diputació de Barcelona. Són cooperatives de producció que elaboren béns de dissenys propis després de consultar la comunitat educativa sobre allò que els agradaria i compararien. Els fan amb materials reciclats d'acord amb l'objectiu de les 3R: reduir, reutilitzar, reciclar. Són productes fets a mà, com per exemple clauers, candelers, rètols de fusta per penjar o portallapissos. Després, calculen preus, els etiqueten i els porten a vendre al mercat de la ciutat, el Mercadal.

Una part benefici es dona a l'ONG que els membres de la cooperativa decideixen, com ara de companyes contra el càncer o protecció d'animals; l'altra part decideixen què fer, i aquí es treballa en diferents àrees: lingüística, matemàtiques, artística. A sisè, les cooperatives es transformen per oferir serveis, de caire solidari i social, i que treballen per contribuir a l'assoliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible o Objectius Globals, adoptats per les Nacions Unides el 2015.

El nombre total de cooperatives aquest curs són 5, 3 a primària i 2 a l'ESO. L'elaboració dels estatuts, l'elecció del consell rector i l'acord sobre objectius i propostes són «moments de debat on, a més a més, es valora l'expressió oral i exposició d'idees», subratlla l'Adelma. Aquest any es va decidir tractar oli usat i reutilitzar-lo per fer sabó. Primer, fer la recollida i emmagatzematge; després elaborar-lo i, finalment, distribuir el producte entre l'alumnat de la classe per al seu ús. Si això funciona, explica la tutora, s'ampliarà la distribució a l'escola i al barri.

> Notícies i propostes del Centre Excursionista de Terrassa

Espai CET

Història popular

Als humans ens agrada deixar rastre. Hi ha rastres que són clarament negatius, com les pintades que trobem arreu de la muntanya amb els noms de les persones que han visitat un indret. O les marques que persones, sense cap mena de consciència, han deixat als troncs dels arbres per fer-nos saber que han estat allí.

Però també hi ha rastres poc intrusius, que no malmeten l'entorn ni alteren l'estètica de la natura. Rastres que cal cercar per trobar-los i que, per tant, no provoquen cap impacte allà on s'han deixat. Aquests rastres són extraordinàriament útils, perquè sense distorsionar la bellesa d'un indret, ens ajuden a reconstruir els fets i a comprendre la nostra Història.

Pels muntanyencs i escaladors, els llibres de registre són uns d'aquests rastres. Es tracta de petites llibretes guardades dins d'un recipient que les protegeix de la intempèrie i de l'aigua de la pluja on, qui ha assolit un cim o ha completat una via d'escalada, hi escriu les sensacions del moment i deixa un testimoni fidedigne de la seva proesa esportiva.

Aquests llibres de registre s'han escampat arreu del territori en els països que tenim una tradició excursionista i muntanyenca ben arrelada, com és el cas de Catalunya. Cada cim dels Pirineus, cada agulla de Montserrat, cada vida d'escalada tenen el seu llibre de registre. I hi ha veritables joies en forma de literatura, dibuix, poesia o pintura populars.

La proposta

Quan un llibre de registre queda ple, normalment, l'entitat o l'escalador que el va posar el recull i el guarda. Si un alpinista decideix canviar-lo, perquè ja no hi quedem més pàgines per omplir, normalment torna l'antic a qui el va posar. Aquest costum ha permès la conservació de moltíssims d'aquests llibres. I hi ha entitats, com la nostra, que han fet una tasca de recopilació d'aquests documents i els tenen ben conservats a les biblioteques per facilitar-ne la consulta.

Ara, des del Centre Excursionista de Terrassa, on tenim una bona col·lecció de llibres de registre de les diferents agulles del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, volem fer un pas més i treure'ls de la biblioteca amb la finalitat que arribin a un públic molt més ampli: n'hem digitalitzat el contingut i hem preparat un visor electrònic que ben aviat estarà disponible al nostre web on tothom podrà veure, llegir i admirar els preciosos dibuixos que els escaladors hi han anat deixant.

El 16 de juny farem la presentació del **Visor cartogràfic de llibres de registre d'escalada històrics de Sant Llorenç del Munt i l'Obac**. És un homenatge a tots els escaladors i muntanyencs que, escalada rere escalada, han escrit la història d'aquestes muntanyes.

Les activitats de juny

INFANTIL, JUVENIL I FAMÍLIES

Coneixermón

18 i 19 de juny: Sortida per concretar

ALTA MUNTANYA

FEMAlpí

12 de juny: Pic de Thoumasset

BICI DE TEMPORADA

18 de juny: Pedalant per l'Empordanet

SENDERISME

Horitzons

4 de juny: Serra del Moixeró

Passejades pel Parc

8 de juny: Puig de la Creu

Travessades familiars

12 de juny: L'Estany, ruta de les Fonts

Senders

19 de juny: Camí dels Nyerros 12a etapa

MARXA NÒRDICA

Les sortides dels divendres

18 de juny: Sant Julià de Vilatorrada

CIÈNCIES NATURALS

Ornitologia

Maig, juny i juliol: cens d'oreneta cuablanca a Terrassa
4, 5 i 6 de juny: Parc Natural del Fondo de Crevillent i Camp d'Elx

Botànica

12 de juny: Via verda de Pedret

EDFON, és una ONG fundada el 2014 que treballa a l'entorn educatiu de Kathmandú, amb especial atenció a les famílies en situació de pobresa i amb dificultats socioeconòmiques. La nostra missió és fer possible que els infants en exclusió social del barri de Jarankú (Kathmandú) puguin fer real i efectiu el seu dret a l'educació.

Trobareu tota la informació del Centre Excursionista de Terrassa i les nostres activitats a:

ce-terrassa.cat

ESPELEOLOGIA

8 i 12 de juny: Tastet de Barranquisme

11 i 12 de juny: Avenc dels Escaladors

CULTURA

9 de juny: Setmana del Medi Ambient: Mesurant l'estat ecològic dels nostres rius

14 de juny: Sant Pere i els santperencs de finals del XIX

EXPOSICIONS

del 30 de maig al 27 de juny: Fotografies de Josep Guiolà

MUNTANYA INCLUSIVA

2 de juny: Ascensió al Montcau

11 de juny: Les Tres Masies

16 de juny: Ascensió a la Mola

CAMPAMENT D'ALTA MUNTANYA

de l'1 de juny al 15 de juliol: Període d'inscripció

CAMINADA SOLIDÀRIA

12 de juny: Anella Verda de Terrassa

BIBLIOTECA I ARXIU

16 de juny: Presentació del Visor de Llibres de Registre

INSCRIPCIONS OBERTES A:

- **Caminada solidària:** 12 de juny
- **Colònies de muntanya:** del 3 al 23 de juliol
- **Casal d'estiu Aventura't a la Muntanya:** del 22 de juny al 31 de juliol
- **Campament Base Camp:** del 23 al 29 de juliol
- **Esplai matinal d'agost:** de l'1 d'agost al 2 de setembre
- **Campament social d'alta muntanya:** del 31 de juliol al 14 d'agost

→ TEATRE

Qollunaka hi torna: Cyr@no al segle XXI

...Adormides,
Les fulles dels meus besos van colgant
Els recers del teu cos, i mentre oblidés
Les fulles altes de l'estiu, els dies Oberts i sense besos, ben al fons
El cos recorda: encara
Tens la pell mig del sol, mig de la lluna.

Gabriel Ferrater

Jaume Valls Droguet

Josep Maria Flotats va tornar de París, de la Comédie-Française per presentar "Don Joan" de Molière al Gran Teatre del Liceu. Va ser una entrada triomfal (1983). Un any després al Poliorama va estrenar "Cyrano de Bergerac" en un muntatge, diuen, espectacular. Després va fer carrera teatral a Barcelona ja.

Em comentava l'Oscar Garcia les ganes de pujar a l'escenari amb aquesta obra fa anys. Ben mirat la pandèmia li va servir per a madurar i elaborar-ne els textos. Finalment, el dissabte 20 al vespre i el diumenge 21 a la tarda de maig ha aconseguit el somni. L'ha protagonitzat! Val a dir també que hi ha hagut el treball de tota la família – és un dir – Qollunaka que s'hi ha ben arremangat. I no són pocs! Una efusiva abraçada, doncs, a tots plegats. D'això sí que se'n pot dir treball d'equip. Un agraïment, doncs, a tota la colla que ha fet

possible aquest nou i superb espectacle.

El Cyr@no en aquesta versió és un periodista del diari *Núvol* – una picada d'ullet al terrassenenc que dirigeix la revista literària barcelonina que du aquest nom –. A la redacció s'hi passeja també Cupido, que fereix d'amor dos redactors per una mateixa dona. Estan encesos, ells. Ella, Rosaura, silenciosa, no verbalitza la seva passió amorosa. Ella és la Terra Secreta del poema de Robert Graves cantat per la Maria del Mar Bonet.

"Un agraïment a tota la colla que ha fet possible aquest nou i superb espectacle"

El pinyol de l'argument ve quan el personatge de Cristià – no hauria estat millor dir Cristian, a la versió castellana d'Austral hi usen Cristián – no sap posar paraules al seu foc amorós. Aleshores Cyr@no s'ofereix a escriure-li versos encesos, cartes. Així ell també podrà explicar-se rumiant paraules d'amor

■ Imatge de l'obra Cyr@no, del grup de teatre Qollunaka

que arribin a Rosaura, de qui també està perdudament enamorat.

Un dels moments forts, culminants, és l'escena on apareixen els tres enamorats enviant-se missatges de veu pel mòbil. Cyr@no fent d'apuntador de Cristià del que ha de dir a Rosaura. Acabant finalment dient-ho ell mateix. I Rosaura que està a punt de descobrir l'ardit... Els set actors broden el seu pa-

per. Hi estan ben afiançats. S'hi mouen àgilment i mantenen l'atenció fins al final. Bravo per aquesta empenta dalt les taules, l'escenari. Visca el teatre!

Des de fa anys, el gran handicap de la Sala Crespi és que a partir de maig que comença la calor no s'hi està bé. Només una obra interessant com aquest Cyr@no et manté al seient. Fa molts anys hi vaig disfrutar amb una obra carregada

d'intenció "Mori el Merma" de Joan Baixas (¿) i amb un treball de Miró que hi va crear uns acolorits titelles gegants. Era el juliol, em sembla. L'interès del que es mostrava ens va fer oblidar la calor que passàvem.

La barca de Qollunaka torna a navegar amb força. Que no et falti el vent de llevant. Que puguis sojornar a molts ports. Lluís Llach dixit. Rica d'experiència escampa el verí del teatre!

→ BATEC CULTURAL - PRIMAVERA 2022

Lo Pregoner controvertit

DIADA DE SANT JORDI. Em va sorprendre, al Raval, les parades amb tota la corrua de partits polítics. Què hi pinten en un Sant Jordi? Simpàtics ells, oferien roses. Darrere una taula hi havia un "Ciutadanu". Sol. I bo i fent l'acció d'oferir-me'n una, li etzibo sorneguer: "Em pensava que havíeu desaparegut, què hi fas aquí!" Em respongué educat que tenien representació municipal. Més enllà els "Peperus", uns darrere la taula i d'altres fent-la petar al davant. Però, sorpresa, tenien un ram de roses "azules". I ho dic així perquè m'entenguin ells perquè no coneixen Vermell, ni Red, ni Bleu...van a pinyó fixe en una sola llengua. Pobrets ej-jpanyols.

Els "Socisllestos", mira aquests tenen una excusa. Venien llibres! Més encara el J.Valls Vila s'afanyava a endinyar el seu recent treball sobre Manuel Royes. A la seva invitació a adquirir-lo li vaig objectar que no havia entrat mai com podia compaginar ser batlle de la ciutat i alhora ser president de la Diputació. El Jaume me'l defensà perquè d'aquesta manera la Diputació

estava a prop de les ciutats, les ajudava millor.

Per un altre cantó, ja disposem del bon treball del Toio Verdguer "Terrassencs i Terrassenques" sobre el mateix Manuel Royes. Una feina callada. Se'n anuncia la projecció al mateix cinema Catalunya en un modest cartell. El darrer documental sobre Josep Maria Francino em va passar per alt. Acostumen a ser una bona entrevista i en profunditat del personatge triat. Gràcies Toio!

■ Acte de clausura de la Fira Modernista.

L'aigua de Sant Jordi, però, no va ser suficient per a omplir els aqüífers. Unes setmanes després em va commoure veure les "Fonts de Rellinars" completament eixutes. No donava crèdit al que veien els meus ulls! Senzillament macabre.

LA XIX EDICIÓ DE LA FIRA MODERNISTA. Va ser l'ocasió per a uns bons amics de Sant Cugat de visitar el Museu Tèxtil i la Casa Alegre de Sagrera. Se'n sorprengueren

positivament. Però també va haver-hi badades dels tècnics de Cultura que programaren la Fira. En quin cap cap de fer explicar Rondalles en un espai obert com és la Plaça Vella! Les rondalles necessiten un espai recollit. Cal ser a prop de qui narra. Calen mirades còmplices. I el que clama al cel és programar-ne una sessió a les 5 de la tarda amb el sol que llueix. Un càstig per a l'Associació de narradors VET AQUÍ QUE, un altre càstig pels que volien escoltar-se'ls. Coneixement, tècnics!

SANTA CRUZ DE CANJAYAR. Una celebració festiva al recinte de les esglésies de Sant Pere (14/05 al vespre). Segons una llegenda, aquesta creu va ser trobada en un poble de "las Alpujarras" andaluses. Feta de fusta d'olivera amb unes incrustacions de pedretes i una estella de la creu de Jesús és molt celebrada. En acabar, mossèn Toni Deulofeu la va passejar solemnement entre les cadieres on s'iem.

Lacte va tenir diferents parts i va evolucionar amb agilitat. Sense retards. Primerament una cantant va interpretar amb

força unes cançons nostàlgiques de la terra que van haver de deixar tants andalusos. Calia buscar-se el pa que se'ls negava allí. Quants amics me n'han parlat!

A continuació es presentà una representació sacra, *La Moixeranga d'Algemesí*; unes figures que feien visible la dormició de la Verge Maria i la seva pujada al cel. Els dansaires granats eren del quadre del Social de la Fontvella. La van executar amb dignitat amb les atxes a les mans.

Seguidament, els trabucaires van eixordar-nos. Una nota intensa, forta per acompanyar aquest triomf marià. L'orquestra d'Abrucena, també present, va sonar joiosa.

I quan ja sortíem, un castell de focs va il·luminar i va pintar de colors el cel primaveral.

Quina diferència amb el Via Crucis pels carrers del centre o bé la "Procesión" de Les Arenes de la darrera Setmana Santa, on només apareixia la cara trista, l'exaltació del dolor de la religió cristiana. En la línia del malaguanat Mel Gibson amb el seu film *Passión* tremendista, rabejant-se en la sang i el patiment. No és només això, amics.

RAFAEL CASANOVA (BCF)

→ LLIBRES

Neus Canyelles, una escriptura autobiogràfica

Josep Anglada

Neus Canyelles (Palma, 1966) és gairebé una escriptora secreta per al gran públic de la literatura en català, malgrat haver guanyat nombrosos premis i tenir l'elogi unànime de la crítica especialitzada. Alguns ho atribueixen a la seva timidesa i al fet de viure a Mallorca, cosa que fa que la promoció de la seva obra sigui escassa. Però probablement la raó última del seu lloc marginal a les lletres catalanes estigui a la naturalesa mateixa de la seva escriptura: una valenta i obsessiva manera de parlar d'ella, sense concessions, on la memòria no para de donar voltes sobre sí mateixa perfilant nous textos de les mateixes coses que li han anat passant al llarg de la seva vida.

El primer llibre de Neus Canyelles, que va guanyar el Premi Bernat de Narrativa de 1997, es titulava *Neu d'agost. Un llibre de memòries*. La darrera novel·la publicada el 2021 es diu *Autobiografia autoritzada*. Entremig, sis llibres més, dos de contes i quatre novel·les. —Tots vuit llibres són per sobre de la qualificació en termes de gènere literari— llibres de memòries i autobiografia.

Els temes que surten en tots aquests textos no són gaires i són sempre els mateixos: la infantesa feliç, els estius a la Serra de Tramuntana, els hiverns a una escola privada de Palma, les classes de piano, un amor secret (el qual novel·laria a l'excel·lent *Cap d'Hornos*, premi Ciutat de Palma de 2002), un amic poeta que va morir jove, la relació amb la germana i els pares, un matrimoni fracassat amb un músic cubà, les feines a l'editorial i al diari, i les influències literàries. Gairebé tot això ja hi és al primer llibre de 1998.

Com que l'autora va fer la carrera de piano, alguns comentaristes solen titllar de variacions aquesta insistència a la repetició temàtica. Això és una explicació fàcil i pràctica per analitzar uns fragments que, d'un llibre a l'altre, s'assemblen però no sempre coincideixen. La cosa potser és més senzilla i la pròpia autora n'ha parlat en alguna de les escasses entrevistes que concedeix: la imaginació està sobrevalorada, diu, «l'únic que jo tinc és memòria». Per tant estem davant d'una contínua reelaboració d'uns mateixos fets que, a mesura que passa el temps, es van modificant i que per tant ja són uns altres i necessiten ser descrits i reescrits una i una altra vegada. Per altra part, el propi subjecte que fa memòria ja també és un altre, i els records encara es tornen a modificar per aquesta via, tant la literalitat dels fets com les valoracions que se'n puguin fer. No perquè sí, el pròleg de *Autobiografia autoritzada* porta el subtítol de «en revisió permanent», i abans del capítol final del mateix text, n'hi ha un altre que es titula «Final (censurat per la pròpia autora)». Per tant, sempre són memòries, però condicionades per diferents factors, ja siguin biològics, ètics o culturals.

El primer llibre de 1998 és interessant perquè allí ja hi és tot i funciona com una mena de declaració de principis: «Escriure és tot quant tens i mai no serà tard», o sigui, la vocació literària. Una vocació que es pot exercir des de casa: «Estiu a casa. Al saló, perquè en ell hi cap tot el meu món». Un món que, en aquest primer text, inclou també el piano, que s'anirà esbor-

rant mica en mica en els següents llibres. Un món propi, que salva: «L'hivern és aquí quan tots se'n han anat. Jo em quedaré a casa i escriuré». Una escriptura que s'imposa d'una manera gairebé imperativa: «Fins que no escric allò que sé que he d'escriure no em quedo tranquil·la. És el vaivé constant d'un pes a la consciència, és una obligació que no descansa». Un tancar-se en sí mateix que arrossega una mena d'*spleen*, una melancolia, que serà present després a tots els textos: «Cada vespre pense aquesta oració: encara que la vida deu ser infinitament bella, tant de bo demà no m'hagués d'aixecar i pogués estar dins d'aquesta habitació silenciosa i tancada. Però si se'm concedís alguna petició voldria recobrar la voluntat, una vella amiga íntima que jo sí tenia. Amen».

Aquest primer llibre, *Neu d'agost*, conté cinc contes intercalats, precursors del dos llibres de contes que vindran, *Els vidres nets i altres contes* de 2002, i *Mai no sé què fer fora de casa*, Premi Mercè Rodoreda de 2013. També conté moltes referències a les seves lectures i als seus referents literaris, a alguns dels quals els dedicarà llibres sencers: a Jean Rhys *L'alè del búfal a l'hivern*, de 2007, Premi lector de l'Odissea; i a Dickens *La novel·la de Dickens*, de 2010. El premi Mercè Rodoreda de 2013, *Mai no sé què fer fora de casa* està compost per setze peces reelaborades a partir de setze contes de setze autors diferents, entre els quals Txékhov, Capote, Carver, Nabokov, Bukowsky, Carson McCullers, Andersen, Maupassant, Dinesen, Ginsburg, Gogol, D. Parker, etc.

La vocació per l'escriptura portada a l'extrem, per un cantó salva, però per l'altre pot ocasionar problemes i ser viscut amb una certa angonya: «Si fóreu vosaltres —no sé des d'on— qui em mostrareu els sons i posareu davant meu els mots, per què ara exigiu tot aquest sacrifici?». Els problemes mentals que portaran a l'autora a ser internada temporalment al pavelló psiquiàtric de l'hospital seran narrats de manera crua i irònica a *Les millors vacances de la meua vida*, de 2019.

Neus Canyelles, però, feliçment tira endavant i segueix lliurant textos a l'editor: «Considerar que escriure és ja per mi com una obligació que em produeix remordiment. I ja no vull viure si no escric».

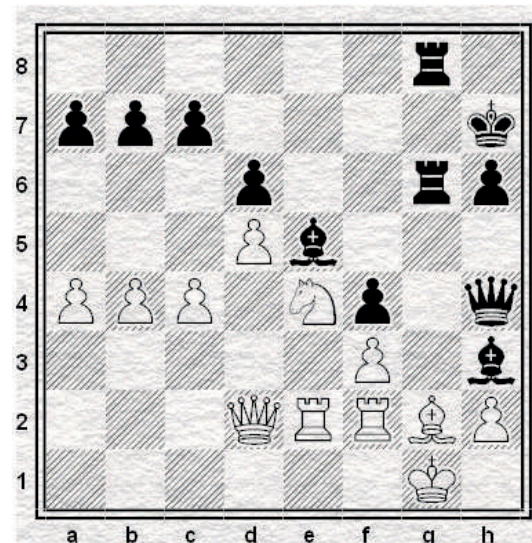
(Totes les cites entre cometes corresponen a *Neu d'agost. Un llibre de memòries*.)

FITXA

Autobiografia autoritzada**Neus Canyelles**
Editorial Empúries
Barcelona, 2021
 144 pàgines

→ PROBLEMA D'ESCACS Victor Rivas

Juguen negres i guanyen.

D'una partida entre Tinworth i Farland, Anglaterra 1957 és aquesta posició on el negre va aprofitar el torn de joc per fer un atac molt fort sobre el rei blanc. Com ho va aconseguir?

Nivell: mig

Solució: 1...Ad4! 2.Dxd4 Txg2+ 3.Txg2 Txg2+ 4.Rh1, T-
xe2 5.Cf6+ Dxf6 guanyant.

Victor Rivas

 Tècnic de Nivell 1,
 Mestre Català d'escacs
 i Candidate Master
 (CM)

 Classes particulars
 i grupals, més de 20
 anys d'experiència.

 Contacte: 679 654 719
 vrg18081977@gmail.com

PROXIMITAT, AGROECOLOGIA I TRANSFORMACIÓ SOCIAL

l'egarencia
 Ecobotiga Cooperativa

Ara quota de soci gratis durant 1 mes per a noves famílies

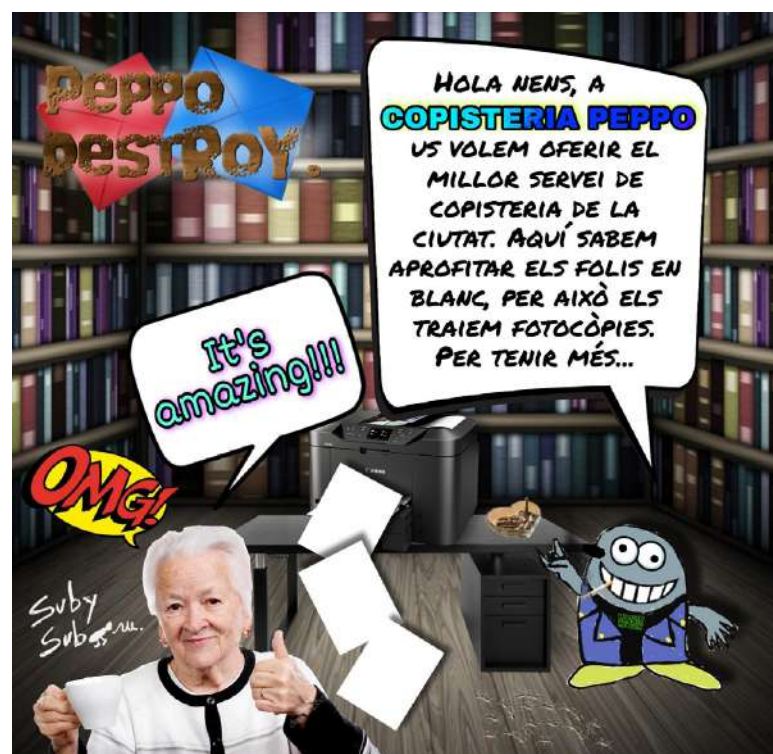
Fes-te-la teva!

egarencia.cat

Carrer del Nord, 105 - 08221 - Terrassa

Horari:
 De Dimarts a Divendres:
 de 10 a 13 h i de 17 a 20 h.
 Dissabte: de 10 a 13:30h

→ VINYETES

M
MALARRASSA

Vols arribar on no arriben altres?

Anuncia't a
MALARRASSA

Contacta amb nosaltres:
 www.malarrassa.cat
 publicitat@malarrassa.cat

ASSESSORA
 — gestió en economia social —

Centre de formació i gestió
 de Cooperatives i Societats Anònimes
 Laborals del Vallès Occidental

- Constitució de societats
- Comptabilitat
- Assessorament laboral
- Capitalització de l'atur
- Assegurances
- Estudis de viabilitat
- Gestió social
- S.L. i autònoms

Carrer Torrent, 146, baixos
 08225 Terrassa

Telèfon
 93 780 28 88
 info@assessoragestio.com

→ LLIBRES

“Alteractivisme”

**Movimientos sociales en el siglo XXI.
Perspectivas y herramientas analíticas****Autor:** Geoffrey Pleyers**Editorial:** Icaria Editorial**Col·lecció:** Antrazyt 491

174 pàgines

Any 2019**Prefaci:** Boaventura de Sousa Santos**14,88 €**

En la literatura sobre moviments socials, com en la de totes les ciències socials, existeixen dos tipus d'estudis: els acadèmics i els de difusió. Movimientos sociales en el siglo XXI suposa la ruptura amb aquesta dicotomia i de quasi totes les que puguin encercar el treball intel·lectual en una categoria, una disciplina, una perspectiva, tot renunciant a les altres.

Geoffrey Pleyers, efectivament, fa aquí una professió de versatilitat en tots els plans de la investigació i la recerca: la seva obra neix d'una sèrie d'articles sobre temes particulars però compon una mirada global, en la qual es combinen allò específic de determinats moviments i el general de l'acció col·lectiva, les teories tradicionals i les noves, les velles lluites i les més recents, la diversitat de moviments i allò comú, racional i espiritual, allò subjectiu i objectiu, el món virtual i la plaça pública, els èxits i les frustracions dels moviments, les mobilitzacions progressistes i les de l'extrema dreta, l'optimisme de «un altre món és possible» i la indignació.

De tot això ens parla Boaventura de Souza Santos en un prefaci que funciona al mateix temps com a testament intel·lectual: es materialitza allà la continuïtat entre dues generacions d'investigadors, el canvi de (avant)guardia en un camp d'estudis que demana un delicat equilibri, brillantment assolit en aquest volum, entre tradició i innovació.

«Les estretes concepcions de la racionalitat dels paradigmes convencionals, d'arrel eurocèntrica, no permeten valorar adequadament les diferents lògiques temporals i organitzatives, el paper de l'espiritualitat o les complexes relacions entre ciutadania i subjectivitat, i entre espai públic i vida quotidiana», afirma en Souza Santos, afegint: «Pleyers dona compte que els límits analítics d'aquesta tradició deriven de l'epistemologia que li dona suport. D'aquí la necessitat de recórrer a noves epistemologies i, en aquest cas, a les Epistemologies del Sud (...) valorant els coneixements nascuts de les lluites socials contra el capitalisme, el colonialisme i l'heteropatriarcat. En aquesta línia epistemològica, Pleyers introdueix el concepte 'alteractivisme' per donar compte de noves cultures activistes que han sorgit en les darreres dècades, de les seves diverses visions del món i de la transformació social, i de les seves concepcions de lluita».

Les dones i la subversió de la comunitat**Autora:** Mariarosa Dalla costa**Traducció:** Lourdes Bigorra**Editorial:** Tigre de paper

152 pàgines

Preu: 13,50 €

Un llibre que aprofundeixen en la nostra comprensió del paper de les lluites de les dones per l'autonomia i el control sobre el seu cos i el seu treball.

'Les dones i la subversió de la comunitat' és una col·lecció d'assaigs de la influent autora i activista feminista Mariarosa Dalla Costa, traduïts per primera vegada al català.

Els darrers anys hem experimentat un auge sense precedents del moviment feminista, que cada vegada és més divers i ampli. En l'actual context de protestes creixents, vagues

generalitzades i nous sectors en lluita, aquest llibre ens permet acostar-nos de primera mà a unes idees que han acabat cristal·litzant en gran part de les reivindicacions dels feminismes actuals.

La vida en juego. Bizitza Jokoan. Derechos Humanos y de la Naturaleza violentados**Autor:** Jesús González Pazos**Editorial:** Icaria Editorial

188 pàgines

Col·lecció: Antrazyt**18,00 €**

Els darrers temps ens han situat davant una evidència que ningú pot negar: l'immens poder que acaparen les empreses transnacionals en el marc de model neoliberal, així com de la vulneració per part d'aquestes dels sistemes democràtics, a més a més dels drets humans individuals i col·lectius. Tot això amb l'únic objectiu d'aconseguir el màxim possible de poder i beneficis econòmics.

Aquest violació evident dels drets polítics, socials, econòmics i culturals arreu del món (també progressivament en els països dits centrals, amb la constant retallada de drets, serveis públics, i l'augment del control i la repressió), mitjançant la imposició d'un model econòmic extractivista descontrolat, afecta també els drets de la natura, tots aquells que fan referència a l'espoliació i destrucció d'aquesta.

Comencem així a comprendre millor l'estreta relació que, per més que negada per les elits econòmiques i polítiques, hi ha entre les actuacions d'aquests poders i les

múltiples i diverses violacions dels drets humans i de la natura. Violacions que ens condueixen cap a una crisi del model de desenvolupament i dels sistema capitalista que ara ja no es pot negar ni ignorar i que, per tant, hauríem d'enfrontar de amb urgència, si no volem caure nosaltres i arrossegant les futures generacions a situacions properes a la inviabilitat absoluta d'una vida digna i justa per a totes les persones i pobles en aquest planeta.

El movimiento importa. Meridianos curiosos y Capas germinales**Autora:** Maite Fuertes Armengol**Editorial:** Icaria Editorial

136 pàgines

Col·lecció: Milenrama**Publicació:** 2022**18,00 €**

Si la vida és moviment i la seva manifestació en tensió-distensió hi és a la base de tota formulació de la medicina xinesa, caldria explicar de quina forma el moviment intervé en la creació de la primera trama energètica de l'organisme expressada en els meridianos curiosos.

L'origen de la vida és el gran interrogant al qual tant l'Orient com l'Occident han donat resposta per vies aparentment paral·leles. No obstant, són les seves propostes irreconciliables? Aquest assaig formul l'existència d'una referència comuna, el moviment vital, pont per a la interpretació conjunta d'ambdues aproximacions al procés de gestació de la vida humana.

A la llum del moviment vital, l'autora desgrana en aquestes pàgines els elements clau que permeten identificar els punts de convergència entre els moviments migratoris cel·lulars i l'organització energètica dels coneguts com a

meridianos curiosos o camps de força primordials.

Maite Fuertes rastreja les cinc direccions del moviment vital en el procés de la formació dels meridianos curiosos, coincident amb la progressiva formació de les capes germinals durant les primeres setmanes després de la fecundació, si s'atenen les dades ofertes per la embriologia.

Maite Fuertes (Barcelona, 1951) és acupuntora e metgessa. Llicenciada en Medicina per la Universitat de Barcelona. Diploma de postgrau en Acupuntura per l'Association Francaise d'Acupuntura (París 1987), formació energètica aa China, Sri Lanka i Vietnam. Presidenta de la ONG Acupuntura per al Món.